

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

เต็มศักดิ์ กฤษณามระ และ วิไล วีระปรีช, ทฤษฎีการบัญชี. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา-ลาภพราว, 2520.

ประยูร เกลิงศรี และ ชนะ คณารัตนคิด, คู่มือการทำบัญชีและงบการเงินตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2520.

ไพจิตร โรจนวานิช, ผู้รวบรวม. ประมวลระเบียบการ พร้อมด้วยพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวงประกาศ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิชิต, 2522.

อาภรณ์ นารถคิด, ผู้รวบรวม. ประมวลระเบียบการพร้อมคำพิพากษาศักดิ์โดยย่อ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรสาส์น, 2521.

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ร่วมกับคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี, เอกสารประกอบการสัมมนา ร่างแถลงการณ์มาตรฐานการบัญชีและสอบบัญชี. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 30 มกราคม 2525.

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 ขอสมมติขึ้นพื้นฐานของการบัญชี กรุงเทพมหานคร : มิถุนายน 2522.

คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, เอกสารประกอบการสัมมนา ภาวะเงินเฟ้อกับการบัญชี. กรุงเทพมหานคร : โรงสยามการพิมพ์. 4 กรกฎาคม 2525.

เศรษฐกิจการ, กระทรวง, กรมการสนเทศ, ดัชนีราคาขายส่งของประเทศไทย. พระนคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การชายและการซื้อแห่งประเทศไทย. 2514.

ดร. จมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญ, ทฤษฎีรายได้ ผลผลิตและการว่างงาน.

กรุงเทพมหานคร : บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด. 2517.

บทความ

วิไลลักษณ์ ภัทรโรคม, "วิธีที่ราคาสินค้าคงคลังตามวิธีได้ที่หลังจ่ายก่อน โดยคิดตามค่าของเงิน และผลของการที่ราคาที่ใช้กระทบกระเทือนต่ออย่างไร." วารสารนักบัญชี, ปีที่ 26 เล่มที่ 4 เดือนมิถุนายน 2518, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2520 : 325 - 336.

W. Schuetze, "พัฒนาการทางการบัญชีในปัจจุบัน" (ความแปล). วารสารนักบัญชี, ปีที่ 28 เล่มที่ 4 เดือนมิถุนายน 2523. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์. 2524 : 6 - 24.

ภาษาอังกฤษ

Books

Meigs, Johnson, Keller. Advanced Accounting, New York: McGraw-Hill Book Co., 1966.

Davidson and Weil. Handbook of Cost Accounting, New York: McGraw-Hill Book Co., 1978.

Finney and Miller's. Principles of Accounting-Intermediate. 7th ed. New Jersey: Prentice-Hall International, 1978.

Warren Chippindale and Phillip L. DeFliese. Current Value Accounting, A Practical Guide for Business. New York: Coopers & Lybrand. AMAGOM, a division of American Management Associations. 1977.

Lawrence Revsine. Replacement Cost Accounting, New Jersey:

Prentice-Hall International, 1973.

American Institute of Certified Public Accountants. The Accounting

Responses to Changing Prices, Experimentation with Four

Models, New York: AICPA, 1979.

_____. Statement on Auditing Standards No. 18 - Unaudited Replacement
Cost Information. New York: AICPA, May 1977.

_____. Accounting Research Division. ARS No. 6 : Reporting the
Financial Effects of Price-Level Changes. New York: AICPA,
1963.

Hortense Goodman and Leonard Lorenson. Financial Report Survey

No. 13, Illustrations of the Disclosure of Unaudited

Financial Information in Audited Financial Statements.

New York: AICPA, 1977.

The Canadian Institute of Chartered Accountants, The Research

Department. Discussion Paper - Current Value Accounting.

Toronto: CICA, August 1976.

_____. Accounting Research Committee. Proposed Accounting
Recommendations, Current Value Accounting. Toronto: CICA,
December 1979.

Australian Accounting Research Foundation on Behalf of Australian

Society of Accountants and the Institute of Chartered

Accountants of Australia. Current Cost Accounting, Working Guide for DPS 1.1 and DPS 1.2. Melbourne: Wilke and Company Limited, 1978.

Australian Society of Accountants. Bulletin No. 22, Further Contributions to Current Cost Accounting. West Melbourne: Tableys PTY, Ltd., 1979.

_____. Bulletin No. 21, Current Cost Accounting - A Symposium. West Melbourne: Tableys PTY, Ltd., 1977.

The Institute of Chartered Accountants in Australia and Australian Society of Accountants. Statement of Provisional Accounting Standards, "Current Cost Accounting", DPS 1.1. Melbourne: Wilke and Company Limited, 1978.

_____. Explanatory Statement. "The Basis of Current Cost Accounting", DPS 1.2. Melbourne: Wilke and Company Limited, 1978.

Sidney Davison, Clyde P. Strickey and Roman L. Weil, Inflation Accounting - A Guide for the Accountant and Financial Analyst. New York: McGraw-Hill Book Co. Ltd., 1976.

Accounting Standards Committee. Proposed Statement of Standard Accounting Practice, ED 24 : "Current Cost Accounting". London: The Institute of Chartered Accountants in England and Wales, 1979.

_____. Guidance Notes on ED 24 : Current Cost Accounting. London: Accounting Standard Committee, 1979.

Background Papers to ED 24 on Current Cost Accounting.

London: Accounting Standard Committee, 1979.

Articles

"ED 24 : Current Cost Accounting." Accountancy. (May 1979):
37 - 43.

R.J. Chambers. "Replacement Price Accounting." The Accountant.
(April 2nd, 1970) : 483 - 486.

Stephen F. Black and Albert A. Koch. "Replacement Cost - Charting
the Uncharted Sea." The Journal of Accountancy.
(November 1976): 72 - 76.

A.J. Platt. "The Replacement of Fixed Assets." Accountancy.
(March 1974) : 40 - 50.

David Rudd. "The Replacement Fallacy in Accounting." Accountancy
(March 1979) : 54 - 58.

R.G. Wilson. "Practical Aspects of Inflation Accounting."
The Accountant. (August 1974) : 170 - 172.

David Damant. "Inflation Accounting - More Problems." Accountancy
(March 1975) : 42 - 43.

David Fanning. "CCA Statements : Half-baked, Half-hearted."
Accountancy (February 1979) : 52 - 54.

Chriswes twick, "Sandilands, PSSAP 7, but what now?" Accountancy
(December 1975) : 38 - 39.

Edger O. Edwards. "The State of Current Value Accounting."
The Accounting Review. (April 1975) : 235 - 245.

M.J. Lafferty, A.C.A. "A Force in European Accounting, the
Profession in the Netherlands." The Accountant (May 10,
1973) : 141 - 142.

F.J. Clarke. "Australia's Current Cost Accounting - a touch of
this and a Dash of that." The Accountant (February 17,
1977) : 190 - 192.

J. Fisher. "Replacement Cost Accounting -- American Style."
The Accountant (June 30, 1977) : 747 - 751.

James W. Vitalone. "Replacement Cost Accounting: a Study of its
Effect on Growth and Cyclical Stock Characteristics."
Management Accounting (March 1978) : 27 - 29.

Desmond Goch, FCCA. "Current Value Accounting: Canada's
Contribution." The Accountant (February 24, 1977)
: 218 - 219.

Inflation Accounting Committee Reports. "Current Costs in New
Zealand." The Accountant (January 13, 1977) : 46 - 47.

Lawrence Revsine and James B. Thies, "Price Level Adjusted
Replacement Cost Data." The Journal of Accountancy.
(May 1977) : 71 - 75.

- _____. "Farewell to Historic Costs?" The Accountant (April 25, 1974) : 505 - 506.
- Wallace E. Olson, CPA. "Financial Reporting - Fact or Fiction?" The Journal of Accountancy (July 1977) : 68 - 71.
- Geoffrey Holmes. "Exposure Draft 24 is Welcomed at Public Hearings." Accountancy (December 1979) : 59 - 62.
- Deepak Kulkarni. "A Shareholder's View of CCA (or Why the Debate Must Go on)." Accountancy (November 1979) : 135 - 136.
- _____. "The CCA Debate: The Figures Behind the Arguments." Accountancy (September 1979) : 125 - 128.
- John Fielding. "The Gearing Adjustment - What is the Best Method?" Accountancy (May 1979) : 73 - 74.
- Edwin Whiting. "User Management Research and CCA." Accountancy (May 1980) : 85 - 90.
- David Ross. "The Advantages of CCA for Decision-makers." Accountancy (August 1980) : 92 - 97.
- Lawrence Revsine, "Technological Changes and Replacement Cost: A Beginning." The Accounting Review (April 1979) : 306 - 322.
- Professor Abram Mey and Kenneth S. Most. "Replacement Value Accounting." The Accountant (September 7, 1963) : 275-280.

Paul Rosenfield. "Current Replacement Value Accounting - a Dead End." The Journal of Accountancy (September 1975)
: 63 - 73.

Professor Abram Mey. "Theodore Limperg and his Theory of Value and Costs." ABACUS (September 1966) : 3 - 23.

Sir William Slimming and Mr. D.S. Morpeth. "Provisional Standard on Accounting for Inflation." The Accountant (May 1974)
: 115 - 616.

Peter Thomson. "What Investors Need from CCA?" Accountancy
(April 1979) : 64 - 66.

"Deletion of Requirement to Disclose Replacement

Cost Information Effective for Fiscal Years Ending after December 25, 1979." SEC Docket Volume 18, No. 12
(November 6, 1979) : 719 - 720.

Lee J. Seidler. "Replacement Cost Accounting Applied to United States Steel." Bear Stearns (March 23, 1976) : 3 - 37.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

คำอธิบายศัพท์ที่สำคัญ

การบัญชีมูลค่าปัจจุบัน (Current value accounting) คือ การบัญชีที่อาศัยหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าตามมูลค่าในปัจจุบัน ซึ่งตรงกันข้ามกับการบัญชีต้นทุนในอดีต (Historical cost accounting) ซึ่งอาศัยหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าตามมูลค่าที่ผ่านมาแล้วในอดีต

หน่วยวัดมูลค่า (Units of measurement) คือ สี่อกลางในการวัดมูลค่าทางเศรษฐกิจ คุณสมบัติของหน่วยวัดมูลค่าทางเศรษฐกิจที่ดีคือจะต้อง เป็นสี่อกลางที่มีความคงที่ไม่ผันแปรไปตามภาวะเศรษฐกิจ แต่เดิมเชื่อว่าเงินตราคือหน่วยวัดมูลค่าที่มีประสิทธิภาพ แต่ภายใต้สภาวะเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงในระดับราคาเงินตรามีใช้หน่วยวัดมูลค่าที่มีค่าคงที่อีกต่อไป ดังนั้น จึงนิยมใช้หน่วยวัดมูลค่าที่เป็นหน่วยเงินคงที่

หน่วยเงินคงที่ (Common dollar หรือ Constant dollar) คือ หน่วยวัดมูลค่าทางเศรษฐกิจที่มีมูลค่าคงที่ภายใต้สภาวะเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงในระดับราคา วิธีการใช้หน่วยเงินคงที่อาจคำนวณได้จากการนำดัชนีราคาโดยทั่วไปปรับปรุงรายการที่ใช้หน่วยวัดเป็นเงินตรา ผลที่ได้รับคือรายการที่แสดงมูลค่าตามหน่วยเงินคงที่

การบัญชีราคาทดแทน (Replacement cost accounting) คือ การบัญชีมูลค่าปัจจุบันวิธีหนึ่ง ซึ่งอาศัยมูลค่าต้นทุนในปัจจุบันเพื่อให้ได้สินทรัพย์ที่มีลักษณะเหมือนกับสินทรัพย์ที่มีอยู่มาทดแทน ราคาทดแทนอาจหมายถึงราคาซื้อของสินทรัพย์มาทดแทน หรือราคาต้นทุนในการผลิตสินทรัพย์มาทดแทนสินทรัพย์เดิม (Reproduction cost) ก็ได้

ส่วนลดของกระแสเงินสด (Discounted cash flow) คือ การบัญชีมูลค่าปัจจุบัน อีกวิธีหนึ่ง ซึ่งคำนวณได้จากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่จะได้รับสุทธิจากการใช้สินทรัพย์นั้น ๆ วิธีการคำนวณคือการนำอัตราส่วนลดที่เหมาะสม ปรึกับกระแสเงินสดสุทธิที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตเป็นมูลค่าในปัจจุบันของสินทรัพย์

กำไรจากการมีสินทรัพย์หรือกำไรจากการมีกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ (Holding gains and losses) คือ การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าต้นทุนของสินทรัพย์ในปัจจุบัน ภายในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง ที่ยังมีกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์นั้น กำไรจากการมีสินทรัพย์อาจแยกพิจารณาได้ 2 ส่วนคือ

1. ส่วนที่เป็นจริง (Real portion) คือ ผลต่างระหว่างมูลค่าของสินทรัพย์ที่มีใช้เป็นตัวเงิน ซึ่งแสดงมูลค่าตามราคาต้นทุนในอดีตที่ปรับด้วยอำนาจซื้อโดยทั่วไป กับราคาทุนปัจจุบันของสินทรัพย์นั้น

2. ส่วนที่ไม่เป็นจริง (Fictitious portion) คือ ผลต่างระหว่างราคาต้นทุนในอดีตของสินทรัพย์ที่มีใช้ตัวเงิน กับราคาของสินทรัพย์ที่แสดงตามราคาต้นทุนในอดีตที่ปรับด้วยอำนาจซื้อโดยทั่วไปของสินทรัพย์ที่มีใช้ตัวเงินนั้น ตัวอย่างเช่น สินทรัพย์ราคาต้นทุน 10 บาท สามารถทดแทนได้ในปัจจุบันด้วยราคาทุน 15 บาท ขณะเดียวกันอัตราเพิ่มขึ้นของระดับราคาโดยทั่วไปเพิ่มขึ้น 20% นับจากวันที่ซื้อสินทรัพย์ ดังนั้น กำไรจากการมีสินทรัพย์ส่วนที่เป็นจริงจะเท่ากับ 3 บาท คือ ราคาทดแทน 15 บาท ลบด้วยราคาต้นทุนในอดีตที่ปรับด้วยอำนาจซื้อโดยทั่วไปคือ $10 \times \frac{120}{100}$ หรือเท่ากับ 12 บาท ส่วนกำไรจากการมีสินทรัพย์ส่วนที่ไม่เป็นจริงจะเท่ากับ 2 บาท คือ ราคาต้นทุนในอดีตที่ปรับด้วยอำนาจซื้อโดยทั่วไปคือ 12 บาท หักด้วย ราคาต้นทุนในอดีตคือ 10 บาท

จำนวนที่จะได้รับทดแทน หรือจำนวนที่จะได้รับคืน (Recoverable amount) คือ มูลค่าที่จะได้รับจากสินทรัพย์ในปัจจุบัน โดยพิจารณาทางด้านมูลค่าที่มีต่อ

กิจการ (Value to the business หรือ Value to the firm)
 ภายใต้หลักการบัญชีไม่อาจจะใช้หลักการบัญชีต้นทุนในอดีต การบัญชีมูลค่าปัจจุบัน
 หากพิจารณาทางด้านมูลค่าที่มีต่อกิจการแล้ว มูลค่าของสินทรัพย์จะสูงกว่าจำนวน
 ที่จะได้รับคืนไม่ได้

จำนวนที่จะได้รับตอบแทนหรือจะได้รับคืนนี้อาจหมายถึงมูลค่าดังต่อไปนี้

มูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะขายสินทรัพย์ (Net realizable value)

คือราคาขายของสินทรัพย์ที่คาดว่าจะขายได้ในปัจจุบัน หักด้วยค่าใช้จ่ายที่อาจจะเกิดขึ้น
 จากการขาย เช่น ค่านายหน้า เป็นต้น มูลค่าดังกล่าวใช้สำหรับสินทรัพย์ของกิจการที่
 มีวัตถุประสงค์เพื่อจะขาย เช่น สินค้า

ส่วนลดกระแสเงินสด (Discounted cash flow) คือ มูลค่าปัจจุบัน

ของสินทรัพย์ที่คำนวณได้จากเงินสดสุทธิที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์ในอนาคตปรับด้วย
 อัตราส่วนลด สำหรับกรณีนี้ใช้สำหรับสินทรัพย์ที่มีไว้ในกิจการ เช่น สินทรัพย์ถาวร
 เป็นต้น

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

ตัวอย่างวิธีการประเมินมูลค่าทางการบัญชี

ตัวอย่างที่จะแสดงต่อไปนี้ เป็นตัวอย่างแสดงรายละเอียดถึงการใช้วิธีการประเมินมูลค่าทางการบัญชีวิธีต่าง ๆ ต่อจากบทที่ 2 ซึ่งในตัวอย่างจะแสดงวิธีใช้ทั้งหมด 5 วิธีคือ

1. การบัญชีต้นทุนในอดีต (Historical Cost)
2. การบัญชีราคาทดแทน-ใหม่ (Current Entry Price- Replacement Cost-new)
3. การบัญชีราคาทดแทน-ใหม่ภายใต้แนวความคิดการดำรงเงินทุนในรูปกำลังการผลิต (Productive Capacity Capital Maintenance)
4. การบัญชีราคาสุทธิที่คาดว่าจะขายได้ (Current Exit Price or Net Realizable Value)
5. วิธีผสม

ข้อมูล บริษัท กขค. จำกัด เริ่มดำเนินงานเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2521 วิธีการจัดทำบัญชีใช้หลักหน่วยวัดมูลค่าด้วยเงินตรา รายละเอียดเกี่ยวกับทางค่านับบัญชีตลอดระยะเวลา ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2521 ถึง วันที่ 1 มกราคม 2524 มีดังต่อไปนี้

1. เงินสดและหลักทรัพย์ระยะสั้น

นโยบายเกี่ยวกับเงินสดในกิจการหลังจากที่ได้รับจากการดำเนินงานจะมีการจ่ายเงินปันผล ส่วนที่เหลือจะนำมาลงทุนในหลักทรัพย์ถือเป็นการลงทุนระยะสั้น

2. สินค้าคงเหลือ

บริษัทจะมีสินค้าคงเหลือสิ้นปี 2521 และ 2522 ปีละ 2,000 หน่วย และจะขายหมดในปีที่ 3 ต้นทุนสินค้าที่ขายใช้หลักคำนวณวิธีเข้าก่อนออกก่อน (FIFO)

3. คลังสินค้า

บริษัทได้เช่าที่ดินหนึ่งซึ่งมีคลังสินค้าตั้งอยู่ บริษัทได้ลงทุนซื้อคลังสินค้า เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2521 เป็นเงิน 6,000 บาท มีอายุใช้งาน 3 ปี บริษัทใช้วิธีการตัดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง คลังสินค้าจะหมดอายุเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2523 ราคาในการซื้อคลังสินค้าใหม่ เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2524 ประมาณ 9,000 บาท

4. หุ้น

หุ้นซึ่งถือเป็นหนี้ระยะยาว สมมติว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ยตลอด 3 ปี เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2524 มีการออกหุ้นเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการซื้อคลังสินค้าใหม่ 3,000 บาท

5. ทุนเรือนหุ้น

บริษัทจดทะเบียนหุ้นสามัญ เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2521 ชำระเต็มมูลค่าแล้ว 4,500 บาท ตลอดเวลา 3 ปี ไม่มีการออกหุ้นเพิ่มเติม

6. ยอดขาย

สมมติว่าบริษัททำการขายสินค้าทุกวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีทุกปี โดยขายปีละเท่า ๆ กัน คือปีละ 10,000 หน่วย ราคาขายต่อหน่วยของปี 2521, 2522, 2523 หน่วยละ 1 บาท, 1.20 บาท และ 1.40 บาท ตามลำดับ

7. ยอดซื้อ

การซื้อของบริษัทเป็นไปอย่างสม่ำเสมอตลอดปี โดยราคาไม่เปลี่ยนแปลงตลอดปี แต่ผู้ขายจะเปลี่ยนแปลงราคาทุกปีทุกวันที่ 1 มกราคม รายละเอียดเกี่ยวกับการซื้อสินค้า แต่ละปีเป็นไปดังต่อไปนี้

ปี 2521	12,000 หน่วย ๆ ละ	.50 บาท	=	6,000 บาท
2522	10,000 หน่วย ๆ ละ	.65 บาท	=	6,500 บาท
2523	8,000 หน่วย ๆ ละ	.70 บาท	=	5,600 บาท

ดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นจากการซื้อสินค้า ให้ถือเป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ไม่รวมในต้นทุน
สินค้า

8. ดอกเบี้ยหุ้นกู้
หุ้นกู้มีอัตราดอกเบี้ย 10% และไม่มีการเปลี่ยนแปลง

9. การจ่ายเงินปันผล
การจ่ายเงินปันผลไม่ว่าจะใช้วิธีการบัญชีใดให้จ่ายในจำนวนที่เท่ากับ
กำไรที่คำนวณได้โดยใช้การบัญชีต้นทุนในอดีตทั้งหมด

10. ภาษีเงินได้
ในตัวอย่างนี้ไม่นำภาษีเงินได้มาเกี่ยวข้องกับ

11. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เป็นรายการสุทธิระหว่างค่าใช้จ่ายและรายได้ซึ่งรวม
รายการดอกเบี้ยรับไว้ด้วย รายละเอียดของค่าใช้จ่ายมีดังต่อไปนี้

ปี 2521 1,800 บาท

2522 2,400 บาท

2523 3,500 บาท

ต่อไปนี้เป็นการแสดงรายการในงบดุล และงบกำไรขาดทุนของบริษัท กขค.
จำกัด โดยใช้วิธีการประเมินมูลค่าทางการบัญชีวิธีต่าง ๆ ตามข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1
มกราคม 2521 ถึง 1 มกราคม 2524

1. การบัญชีต้นทุนในอดีต

บริษัท กชค. จำกัด
(วิธีการบัญชีต้นทุนในอดีต)

งบดุล ณ วันที่

	31 ธันวาคม 2521	31 ธันวาคม 2522	31 ธันวาคม 2523	1 มกราคม 2524
<u>สินทรัพย์</u>				
เงินสดและหลักทรัพย์ระยะสั้น	1,500	3,200	6,500	500
สินค้าคงเหลือ	1,000	1,300	-0-	-0-
คลังสินค้า (สุทธิ)	<u>4,000</u>	<u>2,000</u>	<u>-0-</u>	<u>9,000</u>
รวมสินทรัพย์	<u>6,500</u>	<u>6,500</u>	<u>6,500</u>	<u>9,500</u>
<u>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</u>				
ทุน	2,000	2,000	2,000	5,000
ทุนเรือนหุ้น-ทุนสามัญ	4,500	4,500	4,500	4,500
กำไรสะสม-กำไรสะสมต้นปี	-0-	-0-	-0-	-0-
บวก กำไรสุทธิสำหรับปี	1,000	1,200	1,400	-0-
หัก เงินปันผล	<u>(1,000)</u>	<u>(1,200)</u>	<u>(1,400)</u>	<u>-0-</u>
กำไรสะสมสิ้นปี	<u>-0-</u>	<u>-0-</u>	<u>-0-</u>	<u>-0-</u>
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>6,500</u>	<u>6,500</u>	<u>6,500</u>	<u>9,500</u>

บริษัท กชค. จำกัด
 (วิธีการบัญชีต้นทุนในอดีต)
 งบกำไรขาดทุนสำหรับงวด 1 ปี สิ้นสุดวันที่

	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2521	2522	2523
ขาย	<u>10,000</u>	<u>12,000</u>	<u>14,000</u>
ต้นทุนสินค้าขาย			
สินค้าคงเหลือต้นงวด	-0-	1,000	1,300
บวก ซื้อ	<u>6,000</u>	<u>6,500</u>	<u>5,600</u>
สินค้ามีไวขาย	6,000	7,500	6,900
หัก สินค้าคงเหลือปลายงวด	<u>1,000</u>	<u>1,300</u>	<u>-0-</u>
ต้นทุนสินค้าขาย	<u>5,000</u>	<u>6,200</u>	<u>6,900</u>
กำไรขั้นต้น	<u>5,000</u>	<u>5,800</u>	<u>7,100</u>
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			
ค่าเสื่อมราคา	2,000	2,000	2,000
ดอกเบี้ยลงทุนจ่าย	200	200	200
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	<u>1,800</u>	<u>2,400</u>	<u>3,500</u>
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	<u>4,000</u>	<u>4,600</u>	<u>5,700</u>
กำไรสุทธิ	<u>1,000</u>	<u>1,200</u>	<u>1,400</u>

2. การบัญชีราคาทดแทน-ใหม่

ข้อมูลเพิ่มเติม

1. คลังสินค้า

เนื่องจากการขายมีการขายทุก ๆ วันสุดท้ายของปี ดังนั้น เพื่อความเหมาะสมจึงสมมติราคาทดแทน-ใหม่ ของคลังสินค้า ณ วันสิ้นปีแทนที่จะใช้ราคาตัวเฉลี่ยตลอดปี รายละเอียดของราคาคังกล่าว ณ วันที่ 31 ธันวาคม เป็นดังต่อไปนี้

	2521	2522	2523
ราคาทดแทน-ใหม่	7,000	8,000	9,000
ตัดค่าเสื่อมราคาแล้ว (%)	33 $\frac{1}{3}$ %	66 $\frac{2}{3}$ %	100%
ค่าเสื่อมราคาสะสม	2,333	5,334	9,000
ราคาทดแทน (สุทธิ)	4,667	2,666	—

2. สินค้าคงเหลือ

ราคาทดแทนของสินค้าคงเหลือตามราคาที่เสนอโดยผู้ขายสินค้าทุก ๆ ปี แสดงราคาต่อหน่วยของสินค้า ณ วันสิ้นปี 2521, 2522 และ 2523 หน่วยละ .65 บาท .70 บาท และ .75 บาท ตามลำดับ

3. ต้นทุนสินค้าขาย

เนื่องจากการขายเกิดขึ้นทุกวันสุดท้ายของปี ดังนั้น ต้นทุนสินค้าที่ขายตามราคาทดแทน จะใช้ราคาทดแทนของสินค้าทุกสิ้นปีแทนที่จะใช้ราคาตัวเฉลี่ย

4. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

สมมติว่าค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามโจทย์ของวิธีการบัญชีต้นทุนในอดีต ได้แสดงมูลค่าราคาปัจจุบันไว้แล้ว

บริษัท กชค. จำกัด
(การบัญชีราคาทศแทน)
งบดุล ณ วันที่

	บาท		
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2521	2522	2523
<u>สินทรัพย์</u>			
เงินสดและหลักทรัพย์ระยะสั้น	1,500	3,200	6,500
สินค้าคงเหลือ (จำนวน 1)	1,300	1,400	-0-
คลังสินค้า	<u>4,667</u>	<u>2,666</u>	<u>-0-</u>
รวมสินทรัพย์	<u>7,467</u>	<u>7,266</u>	<u>6,500</u>
<u>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</u>			
ทุน 10%	2,000	2,000	2,000
ทุนเรือนหุ้น-หุ้นสามัญ	4,500	4,500	4,500
กำไรสะสม - กำไรสะสมต้นปี	-0-	967	766
บวก กำไรสุทธิสำหรับปี	1,967	999	634
หัก เงินปันผล	(1,000)	(1,200)	(1,400)
กำไรสะสมสิ้นปี	<u>967</u>	<u>766</u>	<u>-0-</u>
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>7,467</u>	<u>7,266</u>	<u>6,500</u>

บริษัท กชค. จำกัด
(การบัญชีราคาทดแทน)
งบกำไรขาดทุนสำหรับงวด 1 ปี สิ้นสุดวันที่

	บาท		
	31 ธันวาคม <u>2521</u>	31 ธันวาคม <u>2522</u>	31 ธันวาคม <u>2523</u>
ขาย	10,000	12,000	14,000
ต้นทุนสินค้าขาย (จำนวน 2)	<u>6,500</u>	<u>7,000</u>	<u>7,500</u>
กำไรขั้นต้น	<u>3,500</u>	<u>5,000</u>	<u>6,500</u>
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			
ค่าเสื่อมราคา (จำนวน 3)	2,333	2,667	3,000
ดอกเบี้ยสูญจ่าย	200	200	200
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	<u>1,800</u>	<u>2,400</u>	<u>3,500</u>
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	<u>4,333</u>	<u>5,267</u>	<u>6,700</u>
กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากการดำเนินงาน	<u>(833)</u>	<u>(267)</u>	<u>(200)</u>
กำไร (ขาดทุน) จากการมีสินทรัพย์			
- จากสินทรัพย์ถาวร			
กำไรจากการตีราคาเพิ่มขึ้น	1,000	1,000	1,000
หัก ค่าเสื่อมราคาปรับเพิ่มจากปีก่อน (จำนวน 4)	<u>-0-</u>	<u>(334)</u>	<u>(666)</u>
	<u>1,000</u>	<u>666</u>	<u>334</u>
- จากสินค้า			
สินค้าที่ขาย			
2521 = 10,000 X (.65-.50)	1,500		
2522 = 10,000 X (.70-.65)		500	
2523 = 10,000 X (.75-.70)			500

สินค้าคงเหลือ

2521 = 2,000 X (.65-.50)	300		
2522 = 2,000 X (.70-.65)		100	-0-
รวมกำไร (ขาดทุน) จากการมีสินทรัพย์	<u>2,800</u>	<u>1,266</u>	<u>834</u>
กำไรสุทธิ	<u>1,967</u>	<u>999</u>	<u>634</u>

คำนวณ 1

สินค้าคงเหลือ

$$2521 = 2,000 \times .65 = 1,300$$

$$2522 = 2,000 \times .70 = 1,400$$

คำนวณ 2

ต้นทุนสินค้าขาย

$$2521 = 10,000 \times .65 = 6,500$$

$$2522 = 10,000 \times .70 = 7,000$$

$$2523 = 10,000 \times .75 = 7,500$$

คำนวณ 3

ค่าเสื่อมราคา

$$2521 = 1/3 \times 7,000 = 2,333$$

$$2522 = 1/3 \times 8,000 = 2,667$$

$$2523 = 1/3 \times 9,000 = 3,000$$

คำนวณ 4

ค่าเสื่อมราคาที่ปรับเพิ่มจากปีก่อน หมายถึง กรณีที่การตีราคาสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น ในปีปัจจุบัน ย่อมตัดค่าเสื่อมราคาเพิ่มขึ้นจากปีก่อน แต่เนื่องจากปีก่อนได้บันทึกไว้ในราคา เดิม ดังนั้น จึงต้องปรับค่าเสื่อมราคาของปีก่อนให้เป็นราคาใหม่ในปีปัจจุบัน สำหรับใน ตัวอย่างนี้การปรับค่าเสื่อมราคาย้อนหลังจะเป็นดังนี้

2521 - ไม่ต้องปรับค่าเสื่อมราคาย้อนหลัง เพราะเป็นปีแรกและคิดค่าเสื่อมราคาตอนสิ้นปี การตัดค่าเสื่อมราคาได้ใช้ราคาทดแทน ณ วันสิ้นปี เพราะการขยายตามข้อสมมติ ขยายวันสุดท้ายของปี

2522 -		
ค่าเสื่อมราคาสะสมสิ้นปี 2522		5,334
ค่าเสื่อมราคาตามทันทีก 2521 = 2,333		
	2522 = <u>2,667</u>	<u>5,000</u>
ค่าเสื่อมราคาที่ต้องปรับย้อนหลัง		<u>334.-</u>

หรือคำนวณได้จาก

ค่าเสื่อมราคา 2521 ซึ่งควรจะเป็นตามราคาปี 2522	2,667
ค่าเสื่อมราคา 2521 ที่บันทึกไว้	<u>2,333</u>
ค่าเสื่อมราคาที่ต้องปรับย้อนหลัง	<u>334</u>

2523 -		
ค่าเสื่อมราคาสะสมสิ้นปี 2523		9,000
ค่าเสื่อมราคาตามทันทีก 2521 = 2,333		
	2522 = 2,667	
	2523 = <u>3,000</u>	<u>8,000</u>
ค่าเสื่อมราคาที่ต้องปรับย้อนหลัง		1,000
หัก ค่าเสื่อมราคาที่ต้องปรับย้อนหลังไปแล้วเมื่อปี 2522		<u>334</u>
ค่าเสื่อมราคาที่ต้องปรับย้อนหลังเพิ่ม		<u>666</u>

หมายเหตุ การคิดค่าเสื่อมราคาย้อนหลัง ("Backlog" depreciation) กรณีนี้
ใช้นำมาหักกับยอดกำไรจากการมีสินทรัพย์ของแต่ละปี

3. การบัญชีราคาทดแทน-ใหม่ ใ้แนวความคิดการดำรงเงินทุนในรูปกำลังการผลิต

ข้อมูลเพิ่มเติม - ไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม ใ้ข้อมูลเกี่ยวกับ ข้อ 2

บริษัท กชค. จำกัด

(การบัญชีราคาทดแทน-แนวความคิดการดำรงเงินทุนในรูปกำลังการผลิต)

งบดุล ณ วันที่

	31 ธันวาคม 2521	31 ธันวาคม 2522	31 ธันวาคม 2523
<u>สินทรัพย์</u>			
เงินสดและหลักทรัพย์ระยะสั้น	1,500	3,200	6,500
สินค้าคงเหลือ	1,300	1,400	-0-
คลังสินค้า (สุทธิ)	<u>4,667</u>	<u>2,666</u>	<u>-0-</u>
รวมสินทรัพย์	<u>7,467</u>	<u>7,266</u>	<u>6,500</u>
<u>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</u>			
ทุน 10%	2,000	2,000	2,000
ทุนเรือนหุ้น-ทุนสามัญ	4,500	4,500	4,500
ส่วนปรับมูลค่า (Revaluation Account)			
กำไรจากการมีสินทรัพย์	2,800	1,600	1,500
บวก ยอดยกมาปีก่อน	<u>-0-</u>	<u>2,800</u>	<u>4,400</u>
รวมส่วนปรับมูลค่า	<u>2,800</u>	<u>4,400</u>	<u>5,900</u>
กำไรสะสม			
กำไร (ขาดทุน) สะสมในปี	-0-	(1,833)	(3,634)
บวก กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	(833)	(267)	(200)
หัก - ปรับค่าเสื่อมราคาย้อนหลัง ¹	-0-	(334)	(666)
- เงินปันผล	<u>(1,000)</u>	<u>(1,200)</u>	<u>(1,400)</u>
กำไร (ขาดทุน) สะสมสิ้นปี	<u>(1,833)</u>	<u>(3,634)</u>	<u>(5,900)</u>
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>7,467</u>	<u>7,266</u>	<u>6,500</u>

¹กรณีนี้ถือว่าการปรับค่าเสื่อมราคาย้อนหลัง เป็นตัวลดกำไรสะสม

บริษัท กชค. จำกัด

(การบัญชีราคาทดแทน-แนวความคิดการดำรงเงินทุนในรูปกำลังการผลิต)

งบกำไรขาดทุนสำหรับงวด 1 ปีสิ้นสุดวันที่

	<u>บาท</u>		
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	<u>2521</u>	<u>2522</u>	<u>2523</u>
ขาย	10,000	12,000	14,000
ต้นทุนสินค้าขาย	<u>6,500</u>	<u>7,000</u>	<u>7,500</u>
กำไรขั้นต้น	<u>3,500</u>	<u>5,000</u>	<u>6,500</u>
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			
ค่าเสื่อมราคา	2,333	2,667	3,000
คอกเบี้ยเงินกู้จ่าย	200	200	200
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	<u>1,800</u>	<u>2,400</u>	<u>3,500</u>
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	<u>4,333</u>	<u>5,267</u>	<u>6,700</u>
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	<u>(833)</u>	<u>(267)</u>	<u>(200)</u>

ข้อสังเกต กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ของวิธีนี้จะเท่ากับกำไร (ขาดทุน) สุทธิจากการดำเนินงานของวิธีการบัญชีราคาทดแทนตามวิธี ข้อ 2

4. การบัญชีราคาขายสุทธิที่คาดว่าจะขายได้

ข้อมูลเพิ่มเติม

1. คลังสินค้า

ภายใต้ข้อสมมติการดำเนินงานต่อไปของกิจการราคาสุทธิที่คาดว่าจะขายได้ของคลังสินค้า ณ วันสิ้นปี 2521, 2522, 2523 เป็น 5,000 บาท, 3,500 บาท และขายไม่ได้เลยตามลำดับ

2. สินค้าคงเหลือ

ราคาสุทธิที่คาดว่าจะขายได้ของสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปีแสดงมูลค่า

ดังนี้

2521 2,000 หน่วย ๆ ละ 1.10 บาท = 2,200 บาท

2522 2,000 หน่วย ๆ ละ 1.30 บาท = 2,600 บาท

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บริษัท กชค. จำกัด
(การบัญชีราคาสุทธิที่คาดว่าจะขายได้)
งบดุล ณ วันที่

	บาท		
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	<u>2521</u>	<u>2522</u>	<u>2523</u>
สินทรัพย์			
เงินสดและหลักทรัพย์ระยะสั้น	1,500	3,200	6,500
สินค้าคงเหลือ	2,200	2,600	-0-
คลังสินค้า	<u>5,000</u>	<u>3,500</u>	<u>-0-</u>
รวมสินทรัพย์	<u>8,700</u>	<u>9,300</u>	<u>6,500</u>
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุน 10%	2,000	2,000	2,000
ทุนเรือนหุ้น-หุ้นสามัญ	4,500	4,500	4,500
กำไรสะสม			
กำไรสะสมต้นปี	-0-	2,200	2,800
บวก กำไรสุทธิ	3,200	1,800	(1,400)
หัก เงินปันผล	<u>(1,000)</u>	<u>(1,200)</u>	<u>(1,400)</u>
กำไรสะสมสิ้นปี	<u>2,200</u>	<u>2,800</u>	<u>-0-</u>
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>8,700</u>	<u>9,300</u>	<u>6,500</u>

บริษัท กชค. จำกัด
 (การบัญชีราคาสุทธิที่คาดว่าจะขายได้)
 งบกำไรขาดทุนสำหรับงวด 1 ปีสิ้นสุดวันที่
 (ทางเลือกที่ 1)

	31 ธันวาคม 2521	31 ธันวาคม 2522	31 ธันวาคม 2523
รายได้ ขาย	<u>10,000</u>	<u>12,000</u>	<u>14,000</u>
การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าที่คาดว่าจะขายได้ของสินทรัพย์ สินค่าง เหลือ			
2521 = 2,000 × 1.10	2,200		
2522 = 2,000 × (1.30-1.10)		400	
2523 = 2,000 × 1.30 (จำนวน นี้ได้ออมรับเป็นรายได้ในงวดก่อนแล้ว จึงนำมาลดรายได้ในงวดนี้)			(2,600)
สินทรัพย์ถาวร			
2521 = 6,000 - 5,000	(1,000)		
2522 = 5,000 - 3,500		(1,500)	
2523 = 3,500 - -0-			(3,500)
รวม	<u>1,200</u>	<u>(1,100)</u>	<u>(6,100)</u>
รวมรายได้ ค่าใช้จ่าย	<u>11,200</u>	<u>10,900</u>	<u>7,900</u>
ข้อ	6,000	6,500	5,600
ดอกเบี้ยหนุญจ่าย	200	200	200
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	<u>1,800</u>	<u>2,400</u>	<u>3,500</u>
รวมรายจ่าย	<u>8,000</u>	<u>9,100</u>	<u>9,300</u>
กำไรสุทธิ	<u>3,200</u>	<u>1,800</u>	<u>(1,400)</u>

บริษัท กชค. จำกัด
 (การบัญชีราคาสุทธิที่คาดว่าจะขายได้)
 บกำไรขาดทุนสำหรับงวด 1 ปีสิ้นสุดวันที่
 (ทางเลือกที่ 2)

	31 ธันวาคม 2521	31 ธันวาคม 2522	31 ธันวาคม 2523
รายได้ : จากสินค้าที่ขาย	10,000	12,000	14,000
หัก รายได้ที่ยอมรับในงวดก่อน (จำนวน 1)	-	2,200	2,600
	10,000	9,800	11,400
จากสินค้าคงเหลือ (จำนวน 2)	2,200	2,600	-0-
รวมรายได้	12,200	12,400	11,400
ต้นทุน : จากสินค้าที่ขาย (จำนวน 3)	6,500	7,000	7,500
หัก ต้นทุนขายที่ยอมรับในงวดก่อน	-0-	1,300	1,400
	6,500	5,700	6,100
จากสินค้าคงเหลือ (จำนวน 4)	1,300	1,400	-0-
รวมต้นทุน	7,800	7,100	6,100
กำไรขั้นต้น	4,400	5,300	5,300
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			
ค่าเสื่อมราคา (จำนวน 5)	1,000	1,500	3,500
คอกเบี้ยหมุนจ่าย	200	200	200
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	1,800	2,400	3,500
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	3,000	4,100	7,200
กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากการดำเนินงาน	1,400	1,200	(1,900)
กำไรจากการมีสินทรัพย์ (จำนวน 6)			
สินค้าที่ขาย	1,500	500	500
สินค้าคงเหลือ	300	100	-0-
รวมกำไรจากการมีสินทรัพย์	1,800	600	500
กำไรสุทธิ	3,200	1,800	(1,400)

บริษัท กชค. จำกัด
(การบัญชีราคาสุทธิที่คาดว่าจะขายได้)
งบกำไรขาดทุนสำหรับงวด 1 ปี สิ้นสุดวันที่
(ทางเลือกที่ 3)

	บาท		
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2521	2522	2523
รายได้ : จากสินค้าที่ขาย	10,000	12,000	14,000
หัก รายได้ที่ยอมรับในงวดก่อน	-0-	2,200	2,600
	<u>10,000</u>	<u>9,800</u>	<u>11,400</u>
จากสินค้าคงเหลือ	2,200	2,600	-0-
รวมรายได้	<u>12,200</u>	<u>12,400</u>	<u>11,400</u>
ต้นทุน : จากสินค้าขาย	6,500	7,000	7,500
หัก ต้นทุนที่ยอมรับในงวดก่อน	-0-	1,300	1,400
	6,500	5,700	6,100
จากสินค้าคงเหลือ	1,300	1,400	-0-
รวมต้นทุน	<u>7,800</u>	<u>7,100</u>	<u>6,100</u>
กำไรขั้นต้น	<u>4,400</u>	<u>5,300</u>	<u>5,300</u>
รายได้ : การเพิ่มมูลค่าของสินทรัพย์ถาวร (จำนวน 7)	333	501	(834)
	<u>4,733</u>	<u>5,801</u>	<u>4,466</u>
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน			
ค่าเสื่อมราคา (ตามราคาทดแทน)	2,333	2,667	3,000
คอกเบี้ยหมุนจ่าย	200	200	200
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	<u>1,800</u>	<u>2,400</u>	<u>3,500</u>
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	<u>4,333</u>	<u>5,267</u>	<u>6,700</u>
กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากการดำเนินงาน	<u>400</u>	<u>534</u>	<u>(2,234)</u>

บาท

	31 ธันวาคม 2521	31 ธันวาคม 2522	31 ธันวาคม 2523
กำไรจากการมีสินทรัพย์			
สินค้า - จากสินค้าที่ขาย	1,500	500	500
- จากสินค้าคงเหลือ	300	100	-0-
สินทรัพย์ถาวร (จำนวน 8)	<u>1,000</u>	<u>666</u>	<u>334</u>
รวมกำไรจากการมีสินทรัพย์	<u>2,800</u>	<u>1,266</u>	<u>834</u>
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	<u>3,200</u>	<u>1,800</u>	<u>(1,400)</u>

จำนวน 1

รายได้ที่ยอมรับในงวดก่อน คือ รายได้จากสินค้าคงเหลือปลายงวด (ดูจำนวน 2) งวดก่อนซึ่งยอมรับเป็นรายได้ในงวดก่อนแล้ว ดังนั้น ในงวดนี้จึงต้องนำมาหัก

$$2521 = \text{ไม่มี}$$

$$2522 = 2,000 \times (1.10) = 2,200$$

$$2523 = 2,000 \times (1.30) = 2,600$$

จำนวน 2

รายได้จากสินค้าคงเหลือ

$$2521 = 2,000 \times (1.10) = 2,200$$

$$2522 = 2,000 \times (1.30) = 2,600$$

$$2523 = -0-$$

จำนวน 3

ต้นทุนสินค้าที่ขาย (ตามราคาทดแทน)

$$2521 = 10,000 \times .65 = 6,500$$

$$2522 = 10,000 \times .70 = 7,000$$

$$2523 = 10,000 \times .75 = 7,500$$

คำนวณ 4

ต้นทุนจากสินค้าคงเหลือ

$$2521 = 2,000 \times (.65) = 1,300$$

$$2522 = 2,000 \times (.70) = 1,400$$

$$2523 = -0-$$

คำนวณ 5

ค่าเสื่อมราคา คำนวณจากมูลค่าที่เปลี่ยนแปลงระหว่างปี จากราคาต้นปี ณ วันที่ซื้อ ถึงราคา ณ วันสิ้นปี ซึ่งตีตามราคาที่เราคิดว่าขายได้

	<u>2521</u>	<u>2522</u>	<u>2523</u>
ราคาสุทธิที่เราคิดว่าขายได้สิ้นปี	5,000	3,500	-0-
ราคาต้นปี	<u>6,200</u>	<u>5,000</u>	<u>3,500</u>
ราคาที่ลดลง (ถือเป็นค่าเสื่อมราคา)	<u>1,000</u>	<u>1,500</u>	<u>3,500</u>

คำนวณ 6

กำไรจากการมีสินทรัพย์

สินค้าที่ขาย

$$2521 = 10,000 \times (.65 - .50) = 1,500$$

$$2522 = 10,000 \times (.70 - .65) = 500$$

$$2523 = 10,000 \times (.75 - .70) = 500$$

สินค้าคงเหลือ

$$2521 = 2,000 \times (.65 - .50) = 300$$

$$2522 = 2,000 \times (.70 - .65) = 100$$

$$2523 = -0-$$

คำนวณ 7

รายได้ - จากการเพิ่มมูลค่าของสินทรัพย์ถาวร (โดยเปรียบเทียบระหว่าง
ราคาสุทธิที่อาจจะขายได้กับราคาทดแทน

	<u>2521</u>	<u>2522</u>	<u>2523</u>
ราคาสุทธิที่คาดว่าจะขายได้ ณ วันสิ้นปี	5,000	3,500	-0-
ราคาทดแทน (สุทธิ) ณ วันสิ้นปี	<u>4,667</u>	<u>2,666</u>	<u>-0-</u>
มูลค่าที่เพิ่มขึ้นซึ่งถือเป็นรายได้	333	834	-0-
หัก รายได้ที่ยอมรับในงวดก่อน	<u>-0-</u>	<u>(333)</u>	<u>(834)</u>
รายได้จากการเพิ่มมูลค่าของสินทรัพย์ถาวร	<u>333</u>	<u>501</u>	<u>(834)</u>

คำนวณ 8

กำไรจากการมีสินทรัพย์ถาวร

	<u>2521</u>	<u>2522</u>	<u>2523</u>
ราคาทดแทนที่ตีเพิ่มขึ้น	1,000	1,000	1,000
หัก ค่าเสื่อมราคาปรับย้อนหลัง	<u>-0-</u>	<u>(334)</u>	<u>(666)</u>
	<u>1,000</u>	<u>666</u>	<u>334</u>

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. วิธีผสม ตัวอย่างที่จะแสดงต่อไปนี้เป็นแนวความคิดของ Sprouse & Moonitz¹ข้อมูลเพิ่มเติม

- 1) ไม่มีการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าของ เงินสดและหลักทรัพย์ระยะสั้น
- 2) เนื่องจากดอกเบี้ยหุ้นกู้มีอัตราสม่ำเสมอ ดังนั้น การปรับด้วยอัตราส่วนจึงไม่จำเป็น

- 3) สิ้นค้าคง เหลืออยู่ในสภาพพร้อมที่จะขายได้ทันทีตามราคาที่เป็น

แน่นอน

บริษัท กชค. จำกัด

(วิธีผสม)

งบดุล ณ วันที่

บาท

	31 ธันวาคม 2521	31 ธันวาคม 2522	31 ธันวาคม 2523
<u>สินทรัพย์</u>			
เงินสดและหลักทรัพย์ระยะสั้น	1,500	3,200	6,500
สินค้าคงเหลือ (ตามราคาสุทธิที่คาดว่าจะขายได้)	2,200	2,600	-0-
คลังสินค้า (สุทธิ-ตามราคาทดแทน)	4,667	2,666	-0-
<u>รวมสินทรัพย์</u>	<u>8,367</u>	<u>8,466</u>	<u>6,500</u>
<u>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</u>			
หุ้นกู้ 10%	2,000	2,000	2,000
หุ้นเรือนหุ้น - หุ้นสามัญ	4,500	4,500	4,500
กำไรสะสม			
กำไรสะสมต้นงวด	-	1,867	1,966
<u>บวก</u> กำไร (ขาดทุน)	2,867	1,299	(566)
<u>หัก</u> เงินปันผลจ่าย	(1,000)	(1,200)	(1,400)
กำไร (ขาดทุน) สะสมปลายงวด	1,867	1,966	-0-
<u>รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</u>	<u>8,367</u>	<u>8,466</u>	<u>6,500</u>

¹ดูบทที่ 2 หน้า 24 ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

บริษัท กชค. จำกัด

(วิธีผสม)

งบกำไรขาดทุนสำหรับงวด 1 ปีสิ้นสุดวันที่

	31 ธันวาคม 2521	31 ธันวาคม 2522	31 ธันวาคม 2523
ขาย -- จากสินค้าที่ขาย	10,000	12,000	14,000
หัก : รายได้จากสินค้าคงเหลือที่ยอมรับในงวดก่อน	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>(2,600)</u>
รายได้จากสินค้าคงเหลือ	10,000	12,000	11,400
2521 = $2,000 \times 1.10$	2,200		
2522 = $2,000 \times (1.30 - 1.10)$	<u>—</u>	<u>400</u>	<u>—</u>
รวมรายได้	<u>12,200</u>	<u>12,400</u>	<u>11,400</u>
ต้นทุน			
2521 = $12,000 \times .65$	7,800		
2522 = $10,000 \times .70$		7,000	
$2,000 \times (.70 - .65)$		100	
2523 = $8,000 \times .75$			6,000
$2,000 \times (.75 - .70)$	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>100</u>
รวมต้นทุน	<u>7,800</u>	<u>7,100</u>	<u>6,100</u>
กำไรขั้นต้น	<u>4,400</u>	<u>5,300</u>	<u>5,300</u>
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (ค่าเสื่อมราคา- ราคาทดแทน)	<u>4,333</u>	<u>5,267</u>	<u>6,700</u>
กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากการดำเนินงาน	<u>67</u>	<u>33</u>	<u>(1,400)</u>
กำไรจากการมีสินทรัพย์			
สินค้า -- จากสินค้าที่ขาย	1,500	500	500
จากสินค้าคงเหลือ	300	100	—
สินทรัพย์ถาวร	<u>1,000</u>	<u>666</u>	<u>334</u>
รวมกำไรจากการมีสินทรัพย์	<u>2,800</u>	<u>1,266</u>	<u>834</u>
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	<u>2,867</u>	<u>1,299</u>	<u>(566)</u>

วิเคราะห์ยอดรวมกำไรสุทธิของแต่ละวิธี

	<u>2521</u>	<u>2522</u>	<u>2523</u>	<u>รวม</u>
1. วิธีราคาต้นทุนในอดีต	1,000	1,200	1,400	3,600
2. วิธีราคาทดแทน	1,967	999	634	3,600
3. วิธีราคาทดแทน-แนวความคิดค่าแรงงาน ในรูปกำลังการผลิต	(833)	(367)	(200)	(1,300)
4. วิธีราคาสุทธิที่คาดว่าจะขายได้	3,200	1,800	(1,400)	3,600
5. วิธีผสม	2,867	1,299	(566)	3,600

จะสังเกตเห็นว่า ตามวิธีที่ราคาทดแทน-แนวความคิดค่าแรงงานในรูปกำลังการผลิต ยอดกำไรสุทธิแตกต่างกับวิธีอื่น ๆ อยู่ 5,900 บาท ซึ่งยอดแตกต่างกันนี้คือ ยอดบัญชีส่วนปรับมูลค่า ในบัญชีนั้นเอง กรณีตัวอย่าง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2523 ยังไม่มีการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ออก ซึ่งถ้าตัดจำหน่ายออกแล้ว ยอดบัญชีส่วนปรับมูลค่า 5,900 บาท ก็จะโอนเป็นกำไรทันที ซึ่งจะมีผลทำให้กำไรสุทธิแสดงยอด 3,600 บาท เท่ากัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ไม่ว่าจะใช้วิธีใดก็ตาม ผลสุดท้ายกำไรสุทธิรวมจะมีผลเท่ากัน แต่การที่กำไรสุทธิแต่ละปีแตกต่างกัน สาเหตุมาจากความแตกต่างของ เวลาของการยอมรับรายได้และรายจ่ายเท่านั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

แนวความคิดการค้ำรองเงินทุนในรูปอำนาจซื้อของเงินตรา

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างที่ต่อจาก บทที่ 2 เกี่ยวกับการค้ำรองเงินทุนในรูปอำนาจซื้อของเงินตรา จากตัวอย่างในหน้า 50 เป็นการแสดงวิธีหนึ่งในงบดุล ในการค้ำรองเงินทุนในรูปอำนาจซื้อของเงินตราสามารถทำได้ 2 วิธี คือ

1. การปรับปรุงอย่างสมบูรณ์ (Complete Restatement) คือ การปรับรายการในงบการเงินทุกรายการที่จำเป็นด้วยดัชนีราคาโดยทั่วไป รายการที่เปลี่ยนแปลงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในอำนาจซื้อของเงินตราจะตั้งไว้เป็นสำรองไม่มีการจ่ายเงินปันผล วิธีนี้ใช้หน่วยวัดมูลค่าเป็นอำนาจซื้อโดยทั่วไปของเงินตรา

2. การปรับปรุงเฉพาะส่วนของผู้ถือหุ้น (Restatement of Shareholders Equity Only) กรณีนี้จะปรับเฉพาะยอดส่วนของผู้ถือหุ้นเท่านั้น โดยถือว่าส่วนของผู้ถือหุ้นก็คือ สินทรัพย์สุทธิของกิจการในการลงทุน ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงในอำนาจซื้อของส่วนของผู้ถือหุ้นก็คือ การเปลี่ยนแปลงในอำนาจซื้อของสินทรัพย์สุทธินั้นเอง งบการเงินตามวิธีนี้แสดงหน่วยวัดมูลค่าเป็นเงินตรา โดยแสดงได้ 3 ทางเลือก คือ

ทางเลือกที่ 1 แสดงเป็นรายการจัดสรรในงบกำไรขาดทุน
(Provision in the income statement)

ทางเลือกที่ 2 ไม่แสดงในงบกำไรขาดทุน

ทางเลือกที่ 3 ไม่แสดงเป็นรายการจัดสรรในงบกำไรขาดทุน แต่แสดงเป็นรายการกระทบยอดแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนได้ของผู้ถือหุ้น (Reconciliation showing changes in shareholders' interest)

จากโจทย์ตัวอย่างที่ 1 ในหน้า 25 ข้อมูลเดิมเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงใน
ดัชนีราคาทั่วไปเป็นดังนี้

1	มกราคม	100
15	มกราคม	110
31	มกราคม	120
15	กุมภาพันธ์	130
28	กุมภาพันธ์	140

อัตราที่ใช้ปรับรายการในงบการเงินจะเป็นดังนี้

อำนาจซื้อของเงินตรา ณ วันที่	1 มกราคม	เป็น	31 มกราคม	=	$120/100=1.20$
" "	วันที่ 15 มกราคม	เป็น	31 มกราคม	=	$120/110=1.09$
" "	วันที่ 31 มกราคม	เป็น	28 กุมภาพันธ์	=	$140/120=1.17$
" "	วันที่ 15 กุมภาพันธ์	เป็น	28 กุมภาพันธ์	=	$140/130=1.08$

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. การปรับปรุงอย่างสมบูรณ์ (Complete Restatement)

บริษัท ก. จำกัด

งบกำไรขาดทุนสำหรับงวด 1 เดือน สิ้นสุดวันที่ 31 มกราคม 2524

บาท ณ 31 มกราคม

	<u>HC</u>	<u>RC</u>	<u>NRV</u>
รายได้ (จำนวน 1)	1,310	1,310	2,310
ต้นทุน (จำนวน 2)	<u>720</u>	<u>850</u>	<u>1,490</u>
กำไรสุทธิจากการดำเนินงาน	590	460	820
กำไรจากการมีสินทรัพย์ (จำนวน 3)			
จากสินค้าที่ขาย	-0-	130	130
จากสินค้าคงเหลือ	<u>-0-</u>	<u>160</u>	<u>160</u>
	590	750	1,110
ขาดทุนจากระดับราคาโดยทั่วไป (จำนวน 4)	<u>(110)</u>	<u>(110)</u>	<u>(110)</u>
กำไรสุทธิ	<u>480</u>	<u>640</u>	<u>1,000</u>

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹HC - การบัญชีราคาต้นทุนในอดีต (Historical Cost Accounting)

RC - การบัญชีราคาทดแทน (Replacement Cost Accounting)

NRV - การบัญชีราคาสุทธิที่คาดว่าจะขายได้ (Net Realizable Value Accounting)

บาท ณ 31 มกราคม

คำนวณ 1 รายได้

ราคาต้นทุนในอคิดและราคาทดแทน	=	$1,200 \times 120/110$	=	<u>1,310</u>
ราคาสุทธิที่คาดว่าจะขายได้ - สินค้าที่ขาย	=	$1,200 \times 120/110$	=	1,310
สินค้าคงเหลือ	=	$1,000 \times 120/120$	=	<u>1,000</u>
		รวม		<u>2,310</u>

คำนวณ 2 ต้นทุน

ราคาต้นทุนในอคิด	=	$600 \times 120/100$	=	<u>720</u>
ราคาทดแทน	=	$780 \times 120/110$	=	<u>850</u>
ราคาสุทธิที่คาดว่าจะขายได้				
สินค้าที่ขาย	=	$780 \times 120/110$	=	850
สินค้าคงเหลือ	=	$640 \times 120/120$	=	<u>640</u>
		รวม		<u>1,490</u>

คำนวณ 3 กำไรจากการมีสินทรัพย์

จากสินค้าที่ขาย				
	=	$60 \times [(13 \times 1.09) - (10 \times 1.20)]$	=	<u>130</u>
จากสินค้าคงเหลือ				
	=	$40 \times [(16 \times 1.00) - (10 \times 1.20)]$	=	<u>160</u>

คำนวณ 4 ขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงในระบับราคาทั่วไป

รายการที่เป็นตัวเงินสุทธิต้นเดือน				-
ขาย $1,200 \times 1.09$			=	<u>1,310</u>
รายการที่เป็นตัวเงินสุทธิตามที่ได้รับแล้ว			=	1,310
หัก ยอดคงเหลือจริง ๆ ของรายการที่เป็นตัวเงินสุทธิ (เงินสด)			=	<u>1,200</u>
ขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงในระบับราคาทั่วไป				<u>110</u>

1. ปรับปรุงอย่างสมบูรณ์

บริษัท ก. จำกัด

งบดุลเปรียบเทียบ ณ วันที่ 31 มกราคม 2524

	<u>บาท</u>		
	<u>HC</u>	<u>RC</u>	<u>NRV</u>
สินทรัพย์			
เงินสด	1,200	1,200	1,200
สินค้าคงเหลือ (จำนวน 5)	<u>480</u>	<u>640</u>	<u>1,000</u>
รวมสินทรัพย์	<u>1,680</u>	<u>1,840</u>	<u>2,200</u>
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น (จำนวน 6)	1,200	1,200	1,200
กำไรสะสม	<u>480</u>	<u>640</u>	<u>1,000</u>
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>1,680</u>	<u>1,840</u>	<u>2,200</u>

จำนวน 5 สินค้าคงเหลือบาท ณ 31 มกราคมราคาต้นทุนในอดีต = 400×1.20 (ณ วันซื้อ) = 480

ราคาทดแทนและราคาสุทธิที่คาดว่าจะขายได้ ได้แสดงมูลค่า ณ 31 มกราคม แล้ว

จำนวน 6 ทุนเรือนหุ้น = $1,000 \times 1.20$ = 1,200หมายเหตุ

1. เงินสดได้แสดงมูลค่า ณ 31 มกราคม แล้ว
2. กำไรสะสม - เนื่องจากเดือนมกราคม เป็นงวดแรกกำไรสะสมจะเท่ากับ กำไรสุทธิของเดือนมกราคม ซึ่งยอดนี้ได้แสดงตามมูลค่า ณ 31 มกราคม แล้ว

1. ปรับปรุงอย่างสมบูรณ์

บริษัท ก. จำกัด

งบกำไรขาดทุนสำหรับงวด 1 เดือน สิ้นสุดวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2524

	<u>บาท ณ 28 กุมภาพันธ์</u>		
	<u>HC</u>	<u>RC</u>	<u>NRV</u>
รายได้ (จำนวน 7)	1,290	1,290	130
ต้นทุนขาย (จำนวน 8)	<u>560</u>	<u>870</u>	<u>120</u>
กำไรสุทธิจากการดำเนินงาน	730	420	10
กำไรจากการมีสินทรัพย์ (จำนวน 9)			
จากสินค้าที่ขาย	-0-	120	120
จากสินค้าคงเหลือ	<u>-0-</u>	<u>-0-</u>	<u>-0-</u>
กำไรสุทธิ	730	540	130
ขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงในระดับราคาทั่วไป (จำนวน 10)	<u>(290)</u>	<u>(290)</u>	<u>(290)</u>
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	<u>440</u>	<u>250</u>	<u>(160)</u>

จำนวน 7 รายได้บาท ณ 28 กุมภาพันธ์

ราคาต้นทุนในอภิตและราคาทดแทน

$$\text{ขาย} = 1,200 \times 140/130 = \underline{\underline{1,290}}$$

ราคาสุทธิที่คาดว่าจะขายได้

$$\text{ขาย} = 40 \times (30 \times 140/130) = 1,290$$

$$\text{หัก} \cdot \text{รายได้ที่ยอมรับในงวดก่อน} = 40 \times (25 \times 140/120) = \underline{\underline{1,160}}$$

130

บาท ๓ ๒๘ กุมภาพันธ์

คำนวณ ๘ ต้นทุนขาย

ราคาต้นทุนในอดีต	=	$480 \times 140 / 120$	=	<u>560</u>
ราคาทดแทน	=	$800 \times 140 / 130$	=	<u>870</u>
ราคาสุทธิที่คาดว่าจะขายได้				
สินค้าที่ขาย	=	$40 \times (20 \times 140 / 130)$	=	870
หัก ต้นทุนที่ยอมรับในงวดก่อน	=	$40 \times (16 \times 140 / 120)$	=	<u>750</u>
				<u>120</u>

คำนวณ ๙ กำไรจากการมีสินทรัพย์

จากสินค้าที่ขาย				
$40 \times (20 \times 140 / 130) - (16 \times 140 / 120)$	=			120

คำนวณ 10 ขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงในระดับราคาทั่วไป

รายการที่เป็นตัวเงินสุทธิต้นงวด	=	$1,200 \times 140 / 120$	=	1,400
บวก ขาย	=	$1,200 \times 140 / 130$	=	<u>1,290</u>
รายการที่เป็นตัวเงินสุทธิหลังปรับปรุง				2,690
รายการที่เป็นตัวเงินที่แท้จริง (เงินสด)				<u>2,400</u>
ขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงในระดับราคาทั่วไป				<u>290</u>

1. ปรับปรุงอย่างสมบูรณ์

บริษัท ก. จำกัด

งบดุลเปรียบเทียบ ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2524

	บาท ณ 28 กุมภาพันธ์		
	HC	RC	NRV
สินทรัพย์			
เงินสด	2,400	2,400	2,400
สินค้าคงเหลือ	—	—	—
รวมสินทรัพย์	<u>2,400</u>	<u>2,400</u>	<u>2,400</u>
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น (จำนวน 11)	1,400	1,400	1,400
กำไรสะสม (จำนวน 12)	<u>1,000</u>	<u>1,000</u>	<u>1,000</u>
รวมของผู้ถือหุ้น	<u>2,400</u>	<u>2,400</u>	<u>2,400</u>

จำนวน 11 ทุนเรือนหุ้น = $1,200 \times 140/120$ = 1,400

จำนวน 12

กำไรสะสม - ราคาต้นทุนในอดีต

 กำไรสะสมต้นงวด = $480 \times 140/120$ = 560

 กำไรสุทธิงวดนี้ - 440

 กำไรสะสมปลายงวด 1,000

กำไรสะสม - ราคาทดแทน

 กำไรสะสมต้นงวด = $640 \times 140/120$ = 750

 กำไรสุทธิงวดนี้ = 250

 กำไรสะสมปลายงวด 1,000

บาท ณ 28 กุมภาพันธ์

กำไรสะสม - ราคาสุทธิที่คาดว่าจะขายได้

$$\text{กำไรสะสมต้นงวด} = 1,000 \times 140/120 = 1,160$$

$$\text{ขาดทุนสุทธิงวดนี้} \quad \underline{160}$$

$$\text{กำไรสะสมปลายงวด} \quad \underline{1,000}$$

2. ปรับเฉพาะส่วนของผู้ถือหุ้น - ทวงเลือกที่ 1 แสดงในงบกำไรขาดทุน

บริษัท ก. จำกัด

งบกำไรขาดทุนสำหรับงวด 1 เดือน สิ้นสุดวันที่ 31 มกราคม 2524

	บาท		
	HC	RC	NRV
รายได้	1,200	1,200	2,200
ต้นทุนขาย	600	780	1,420
กำไรจากการดำเนินงาน	600	420	780
กำไรจากการมีสินทรัพย์			
- สินค้าที่ขาย	-	180	180
- สินค้าคงเหลือ	-	240	240
กำไรสุทธิ	600	840	1,200
สำรองเพื่อการเปลี่ยนแปลงในระดับราคาโดยทั่วไปของ ส่วนของผู้ถือหุ้น (คำนวณ 13)	200	200	200
กำไรสุทธิหลังการปรับปรุง	400	640	1,000

คำนวณ 13

สำรองเพื่อการเปลี่ยนแปลงในระดับราคาโดยทั่วไปในส่วนของผู้ถือหุ้น

$$= \text{ทุนเรือนหุ้นต้นงวด} \times \frac{(\text{ดัชนีราคาปลายงวด} - \text{ดัชนีราคาต้นงวด})}{100}$$

$$= 1,000 \times \frac{(120 - 100)}{100} = 200$$

2. ปรับเฉพาะส่วนของผู้ถือหุ้น - ทางเลือกที่ 1 แสดงในงบกำไรขาดทุน

บริษัท ก. จำกัด

งบดุลเปรียบเทียบ ณ วันที่ 31 มกราคม 2524

	<u>HC</u>	<u>RC</u>	<u>บาท</u> <u>NRV</u>
สินทรัพย์			
เงินสด	1,200	1,200	1,200
สินค้าคงเหลือ	<u>400</u>	<u>640</u>	<u>1,000</u>
รวมสินทรัพย์	<u>1,600</u>	<u>1,840</u>	<u>2,200</u>
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น	1,000	1,000	1,000
กำไรสะสม			
จัดสรร			
เป็นสำรองจากการเปลี่ยนแปลงใน			
ระดับราคาโดยทั่วไป	200	200	200
ยังไม่จัดสรร	<u>400</u>	<u>640</u>	<u>1,000</u>
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>1,600</u>	<u>1,840</u>	<u>2,200</u>

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ปรับเฉพาะส่วนของผู้ถือหุ้น - ทางเลือกที่ 2 ไม่แสดงในงบกำไรขาดทุน

บริษัท ก. จำกัด

งบกำไรขาดทุนสำหรับงวด 1 เดือนสิ้นสุดวันที่ 31 มกราคม 2524

	<u>HC</u>	<u>RC</u>	<u>บาท</u> <u>NRV</u>
รายได้	1,200	1,200	2,200
ต้นทุนขาย	<u>600</u>	<u>780</u>	<u>1,420</u>
กำไรจากการดำเนินงาน	600	420	780
กำไรจากการมีสินทรัพย์			
- สินค้าที่ขาย	-	180	180
- สินค้าคงเหลือ	<u>-</u>	<u>240</u>	<u>240</u>
กำไรสุทธิ	<u>600</u>	<u>840</u>	<u>1,200</u>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บริษัท ก. จำกัด
งบดุลเปรียบเทียบ ณ วันที่ 31 มกราคม 2524

	<u>บาท</u>		
	<u>HC</u>	<u>RC</u>	<u>NRV</u>
สินทรัพย์			
เงินสด	1,200	1,200	1,200
สินค้าคงเหลือ	<u>400</u>	<u>640</u>	<u>1,000</u>
รวมสินทรัพย์	<u>1,600</u>	<u>1,840</u>	<u>2,200</u>
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น	<u>1,000</u>	<u>1,000</u>	<u>1,000</u>
กำไรสะสม			
จัดสรร :-			
สำรองเพื่อการเปลี่ยนแปลงในระดับ			
ราคาโดยทั่วไป	<u>200</u>	<u>200</u>	<u>200</u>
ยังไม่จัดสรร :-			
กำไรสุทธิ-(หน่วยเงินตรา)	600	840	1,200
หัก สำรองเพื่อการเปลี่ยนแปลงใน			
ระดับราคาโดยทั่วไป	<u>200</u>	<u>200</u>	<u>200</u>
รวมกำไรสะสมยังไม่จัดสรร	<u>400</u>	<u>640</u>	<u>1,000</u>
รวมกำไรสะสม	<u>600</u>	<u>840</u>	<u>1,200</u>
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>1,600</u>	<u>1,840</u>	<u>2,200</u>

2. ปรับเฉพาะส่วนของผู้ถือหุ้น - ทางเลือกที่ 3

บริษัท ก. จำกัด

การแสดงรายการกระทบยอดการเปลี่ยนแปลงในส่วนได้ของผู้ถือหุ้น

ณ วันที่ 31 มกราคม 2524

	<u>บาท</u>		
	<u>HC</u>	<u>RC</u>	<u>NRV</u>
ส่วนของผู้ถือหุ้นต้นงวด	1,000	1,000	1,000
<u>บวก</u> กำไรสุทธิสำหรับเดือนมกราคม	<u>600</u>	<u>840</u>	<u>1,200</u>
รวมส่วนของผู้ถือหุ้นสิ้นงวด	1,600	1,840	2,200
<u>หัก</u> ส่วนของผู้ถือหุ้นต้นงวดที่ปรับตามอำนาจซื้อ			
ณ วันสิ้นงวด (1,000 × 120/100)	<u>1,200</u>	<u>1,200</u>	<u>1,200</u>
กำไรสุทธิ - หลังการปรับปรุง	<u>400</u>	<u>640</u>	<u>1,000</u>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ปรับเฉพาะส่วนของผู้ถือหุ้น - ทางเลือกที่ 1 แสดงในงบกำไรขาดทุน (กุมภาพันธ์)

บริษัท ก. จำกัด

งบกำไรขาดทุนสำหรับงวด 1 เดือน สิ้นสุดวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2524

	<u>บาท</u>		
	<u>HC</u>	<u>RC</u>	<u>NRV</u>
รายได้	1,200	1,200	200
ต้นทุนขาย	<u>400</u>	<u>800</u>	<u>160</u>
กำไรจากการดำเนินงาน	800	400	40
กำไรจากการมีสินทรัพย์			
สินค้าที่ขาย	-	160	160
สินค้าคงเหลือ	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
กำไรสุทธิ	800	560	200
<u>หัก</u> สำรองเพื่อการเปลี่ยนแปลงในระบับราคาโดย			
ทั่วไป (จำนวน 14)	<u>260</u>	<u>310</u>	<u>360</u>
กำไร (ขาดทุน) สุทธิหลังการปรับปรุง	<u>540</u>	<u>250</u>	<u>(160)</u>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ปรับเฉพาะส่วนของผู้ถือหุ้น - ทางเลือกที่ 1 แสดงในงบกำไรขาดทุน (กุมภาพันธ์)

บริษัท ก. จำกัด

งบดุลเปรียบเทียบ ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2524

	บาท		
	<u>HC</u>	<u>RC</u>	<u>NRV</u>
สินทรัพย์			
เงินสด	2,400	2,400	2,400
สินค้าคงเหลือ	<u>-0-</u>	<u>-0-</u>	<u>-0-</u>
รวมสินค้าคงเหลือ	<u>2,400</u>	<u>2,400</u>	<u>2,400</u>
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น	1,000	1,000	1,000
กำไรสะสม			
จัดสรร :-			
สำรองเพื่อการเปลี่ยนแปลงในระคับ			
ราคาโดยทั่วไป (จำนวน 15)	460	510	560
ยังไม่ได้จัดสรร :-	<u>940</u>	<u>890</u>	<u>840</u>
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>2,400</u>	<u>2,400</u>	<u>2,400</u>

2. ปรับแก้เฉพาะส่วนของผู้ถือหุ้น - ทางเลือกที่ 2 ไม่แสดงในงบกำไรขาดทุน (กุมภาพันธ์)

บริษัท ก. จำกัด

งบกำไรขาดทุนสำหรับงวด 1 เดือน สิ้นสุดวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2524

	HC	RC	บาท NRV
รายได้	1,200	1,200	200
ต้นทุนขาย	400	800	160
กำไรจากการดำเนินงาน	800	400	40
กำไรจากการมีสินทรัพย์			
สินค้าที่ขาย	-	160	160
สินค้าคงเหลือ	-	-	-
กำไรสุทธิ	800	560	200

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ปรับเฉพาะส่วนของผู้ถือหุ้น - ทางเลือกที่ 2 ไม่แสดงในงบกำไรขาดทุน (กุมภาพันธ์)

บริษัท ก. จำกัด

งบดุลเปรียบเทียบ 28 กุมภาพันธ์ 2524

	บาท		
	HC	RC	NRV
สินทรัพย์			
เงินสด	2,400	2,400	2,400
สินค้าคงเหลือ	-0-	-0-	-0-
รวมสินทรัพย์	<u>2,400</u>	<u>2,400</u>	<u>2,400</u>
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น	<u>1,000</u>	<u>1,000</u>	<u>1,000</u>
กำไรสะสม			
จัดสรร :-			
สำรองเพื่อการเปลี่ยนแปลงในระดับ			
ราคาโดยทั่วไป (จำนวน 15)	<u>460</u>	<u>510</u>	<u>560</u>
ยังไม่จัดสรร :-			
ขอยกมาตงงวด	400	640	1,000
บวก กำไรสุทธิ	<u>800</u>	<u>560</u>	<u>200</u>
	<u>1,200</u>	<u>1,200</u>	<u>1,200</u>
หัก สำรองเพื่อการเปลี่ยนแปลงในระดับ			
ราคาโดยทั่วไป (จำนวน 14)	<u>260</u>	<u>310</u>	<u>360</u>
รวมกำไรสะสมที่ยังไม่จัดสรร	<u>940</u>	<u>890</u>	<u>840</u>
รวมกำไรสะสมที่ยังไม่จัดสรร	<u>1,400</u>	<u>1,400</u>	<u>1,400</u>
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>2,400</u>	<u>2,400</u>	<u>2,400</u>

2. ปรับเฉพาะส่วนของผู้ถือหุ้น - ทางเลือกที่ 3 (กุมภาพันธ์)

บริษัท ก. จำกัด

การแสดงรายการกระทบขอการเปลี่ยนในส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2524

	<u>บาท</u>		
	<u>HC</u>	<u>RC</u>	<u>NRV</u>
ส่วนของผู้ถือหุ้นตนงวค	1,600	1,840	2,200
<u>บวก</u> กำไรสุทธิเดือนกุมภาพันธ์	<u>800</u>	<u>560</u>	<u>200</u>
	2,400	2,400	2,400
<u>หัก</u> ส่วนของผู้ถือหุ้นสิ้นงวดหลังจากที่ปรับการเปลี่ยนแปลง ในอำนาจซื้อโดยทั่วไป (จำนวน 16)	<u>1,860</u>	<u>2,150</u>	<u>2,560</u>
กำไรสุทธิ - หลังจากการปรับปรุง	<u>540</u>	<u>250</u>	<u>(160)</u>
<u>จำนวน 14</u> สำรองเพื่อการเปลี่ยนแปลงในระดับราคาโดยทั่วไป			
	<u>HC</u>	<u>RC</u>	<u>NRV</u>
ส่วนของผู้ถือหุ้นตนงวค	1,600	1,840	2,200
ส่วนของผู้ถือหุ้นสิ้นงวดหลังจากปรับการเปลี่ยนแปลงใน อำนาจซื้อโดยทั่วไป (จำนวน 16)	<u>1,860</u>	<u>2,150</u>	<u>2,560</u>
ส่วนที่ต้องสำรองเพิ่มในงวดนี้	<u>260</u>	<u>310</u>	<u>360</u>
<u>จำนวน 15</u> กำไรสะสมจัดสรรเพื่อการเปลี่ยนแปลงในระดับราคาโดยทั่วไป			
	<u>HC</u>	<u>RC</u>	<u>NRV</u>
ยอดยกมา 31 มกราคม 2524	200	200	200
ยอดที่สำรองเพิ่มเดือนกุมภาพันธ์	<u>260</u>	<u>310</u>	<u>360</u>
	<u>460</u>	<u>510</u>	<u>560</u>

คำถาม 16 ส่วนของผู้ถือหุ้นคงวคปรับตามอำนาจซื้อตอนปลายงวด

การบัญชีต้นทุนในอดีต	=	$1,600 \times 140/120$	=	1,860
การบัญชีราคาทดแทน	=	$1,840 \times 140/120$	=	2,150
การบัญชีราคาสุทธิที่คาดว่าจะขายได้	=	$2,200 \times 140/120$	=	2,560

สรุปข้อดีและข้อบกพร่อง

1. การปรับปรุงอย่างสมบูรณ์

ข้อดี

- 1) มีการวัดที่ถูกต้อง เพราะใช้หน่วยวัดคงที่ คือ อำนาจซื้อของเงินตรา
- 2) งบการเงินได้แสดงให้เห็นได้ชัดว่า ส่วนของผู้ถือหุ้นได้มีการสำรองไว้สำหรับการเปลี่ยนแปลงในอำนาจซื้อหรือไม่
- 3) กำไรหรือขาดทุนจากการมีสินทรัพย์ที่แท้จริง เท่านั้น ที่นำมารวมกับกำไร ส่วนที่เป็นกำไรที่ไม่แท้จริง ไม่นำมาเกี่ยวข้องในการคำนวณกำไรด้วย
- 4) มีการยอมรับกำไรหรือขาดทุน จากการเปลี่ยนแปลงในอำนาจซื้อ โดยทั่วไปของเงินตราในส่วนของรายการที่เป็นตัวเงิน

ข้อบกพร่อง

- 1) การจ่ายเงินปันผลจากกำไรสะสม ที่คำนวณตามอำนาจซื้อของเงินตรา อาจไม่เหมาะสม ทั้งนี้ เนื่องจากไม่ได้คำนึงถึงการดำรงเงินทุนในรูปกำลังการผลิตที่มีอยู่เลย
- 2) ผู้ใช้งบการเงินไม่เผชิญกับการใช้หน่วยวัดมูลค่าเป็นอำนาจซื้อ โดยทั่วไปของเงินตรา โดยเฉพาะการเปิดเผยกำไรหรือขาดทุน จากการเปลี่ยนแปลงในอำนาจซื้อของเงินตรา

3) การสำรองเงินทุน ไม่ได้สำรองไว้สำหรับกำลังการผลิต ซึ่งจำเป็น
ของสำรองไวควย

2. การปรับปรุงเฉพาะส่วนของผู้ถือหุ้น

ข้อดี

1) งบการเงินดังกล่าว สามารถแสดงส่วนที่คงค้างอยู่ของผู้ถือหุ้น
ของผู้ถือหุ้น ในรูปอำนาจซื้อโดยทั่วไป

2) เป็นวิธีการที่เข้าใจง่าย และสามารถปฏิบัติได้ง่ายกว่าการปรับ
ปรุงอย่างสมบูรณ์

ข้อบกพร่อง

1) รายการที่ใช้ในการเปรียบเทียบ ไม่ได้ใช้หน่วยวัดที่คงที่ คือ
อำนาจซื้อโดยทั่วไปของเงินตรา แต่ใช้หน่วยวัดเงินตรา

2) กำไรขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงอำนาจซื้อของเงินตรา ไม่ได้
แสดงแยกออกมาอย่างชัดเจน

3) การสำรองเงินทุนไม่ได้คำนึงถึงการดำรงในกำลังการผลิตที่มีอยู่
ซึ่งถือว่าจำเป็น

4) การจ่ายเงินปันผลยังไม่เหมาะสม เพราะคำนวณจากกำไรสะสม
ที่คำนึงถึงการสำรองเพื่อการเปลี่ยนแปลงในระดับราคาเท่านั้น ไม่ได้คำนึงถึงการสำรอง
เพื่อกำลังการผลิตที่มีอยู่

ภาคผนวก ง.

ตัวอย่างวิธีการ เปิดเผยข้อมูลการบัญชีราคาทดแทน
แนวความคิดการดำรงเงินทุนในรูปกำลังการผลิตโดยแสดง เป็นงบการเงินเปรียบเทียบ

งบดุล ณ วันที่ 1 มกราคม 2521 ของบริษัทเอ จำกัด ตามวิธีการบัญชีต้นทุน
ในอดีต แสดงดังต่อไปนี้

บริษัท เอ จำกัด	
งบดุล ณ วันที่ 1 มกราคม 2521	
(การบัญชีต้นทุนในอดีต)	
<u>สินทรัพย์</u>	
สินทรัพย์หมุนเวียน	1,000 บาท
เงินสด	2,000
ลูกหนี้	10,000
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ (ราคาทุนหรือตลาดที่ต่ำกว่า)	1,000
สินค้า (Fifo หน่วยละ 1,000 บาท)	10,000
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	<u>23,000</u>
สินทรัพย์ถาวร	
คั่งสินค้า	20,000
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	<u>1,000</u>
รวมสินทรัพย์ถาวร	<u>19,000</u>
รวมสินทรัพย์	<u>42,000</u>
<u>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</u>	
หนี้สินหมุนเวียน	<u>20,000</u>
ส่วนของผู้ถือหุ้น	
ทุนเรือนหุ้น	20,000
กำไรสะสม	<u>2,000</u>
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>22,000</u>
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>42,000</u>

ข้อมูลเพิ่มเติม

1. คลังสินค้า ซื้อเมื่อปี 2520 ประมาณอายุใช้งาน 20 ปี คิดค่าเสื่อมราคาตามวิธีเส้นตรงไม่มีราคาเศษ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2520 ราคาทุนเท่ากับราคาทดแทน

2. รายการขายตลอดปี 2521 มีดังต่อไปนี้	<u>1,000 บาท</u>
30 มิถุนายน - 10,000 หน่วย ๆ ละ 3,000 บาท	30,000
31 ธันวาคม - 10,000 หน่วย ๆ ละ 3,500 บาท	<u>35,000</u>
	<u>65,000</u>
3. รายการซื้อตลอดปี 2521 มีดังต่อไปนี้	
1 มกราคม - 10,000 หน่วย ๆ ละ 1,000 บาท	10,000
30 มิถุนายน - 10,000 หน่วย ๆ ละ 1,250 บาท	<u>12,500</u>
	<u>22,500</u>
4. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	3,000
5. บัญชีลูกหนี้มียอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2521	27,500
6. หนี้สินหมุนเวียน มียอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2521	25,000
7. ไม่มีการจ่ายเงินปันผล	
8. ราคาทดแทน ณ วันสิ้นปีแสดงดังต่อไปนี้	
สินค้า - 10,000 หน่วย ๆ ละ 1,500 บาท	15,000
คลังสินค้า	25,000
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ (ราคาไม่เปลี่ยนแปลง)	1,000
9. ภาษีเงินได้นิติบุคคล 50% โดยอาศัยกำไรสุทธิที่คำนวณตามวิธีการบัญชี	

ต้นทุนในอัตร

บริษัท เอ จำกัด

งบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2521

(ข้อมูลเปรียบเทียบการบัญชีต้นทุนในอดีตกับการบัญชีราคาทดแทน)

	การบัญชีต้นทุน ในอดีต	การบัญชีราคา ทดแทน
<u>สินทรัพย์</u>	<u>1,000 บาท</u>	<u>1,000 บาท</u>
<u>สินทรัพย์หมุนเวียน</u>		
เงินสด	8,500	8,500
ลูกหนี้	27,500	27,500
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	1,000	1,000
สินค้า	<u>12,500</u>	<u>15,000</u>
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	<u>49,500</u>	<u>52,000</u>
<u>สินทรัพย์ถาวร</u>		
คลังสินค้า	20,000	25,000
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	<u>(2,000)</u>	<u>(2,500)</u>
รวมสินทรัพย์ถาวร	<u>18,000</u>	<u>22,500</u>
รวมสินทรัพย์	<u>67,500</u>	<u>74,500</u>
<u>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</u>		
หนี้สินหมุนเวียน	<u>25,000</u>	<u>25,000</u>
ส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุนเรือนหุ้น	20,000	20,000
กำไรสะสม	22,500	<u>14,500</u>
ส่วนปรับมูลค่า (กำไรจากการมีสินทรัพย์)		
- ส่วนที่ถือเป็นรายได้		7,750
- ส่วนที่ยังไม่ถือเป็นรายได้		<u>7,250</u>
รวม		<u>15,000</u>
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>42,500</u>	<u>49,500</u>
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>67,500</u>	<u>74,500</u>

บริษัท เอ จำกัด
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของส่วนปรับมูลค่า (กำไรจากการมีสินทรัพย์)
สำหรับงวด 1 ปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2521

ส่วนปรับมูลค่า (กำไรจากการมีสินทรัพย์)		<u>1,000 บาท</u>
ยอดยกมา 1 มกราคม 2521		—
กำไรจากการมีสินทรัพย์ที่ถือเป็นรายได้		
- จากสินค้าที่ขาย	7,500	
- จากการตัดค่าเสื่อมราคาคงสินค้า (5% × 5,000)	<u>250</u>	7,750
กำไรจากการมีสินทรัพย์ที่ยังไม่ถือเป็นรายได้		
- จากสินค้าคงเหลือปลายงวด	2,500	
- จากคงสินค้าที่ยังไม่ตัดค่าเสื่อมราคา	<u>4,750</u>	<u>7,250</u>
รวมส่วนปรับมูลค่า (กำไรจากการมีสินทรัพย์)		
31 ธันวาคม 2521		<u>15,000</u>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บริษัท เอ จำกัด

งบกำไรขาดทุน และงบกำไรสะสม

สำหรับงวด 1 ปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2521

(ข้อมูลเปรียบเทียบการบัญชีทุนในอดีตกับการบัญชีราคาตลาดแทน)

	การบัญชีต้นทุน ในอดีต		การบัญชีราคา ตลาดแทน	
	1,000 บาท		1,000 บาท	
ขาย		65,000		65,000
ต้นทุนขาย		<u>20,000</u>		<u>27,500</u>
กำไรขั้นต้น		45,000		37,500
ค่าใช้จ่าย				
ค่าเสื่อมราคา	1,000		1,250	
ค่าใช้จ่ายอื่น	<u>3,000</u>	<u>4,000</u>	<u>3,000</u>	<u>4,250</u>
กำไรจากการดำเนินงาน		41,000		33,250
ภาษีเงินได้นิติบุคคล		<u>20,500</u>		<u>20,500</u>
กำไรสุทธิ		20,500		12,750
กำไรสะสม - ต้นงวด	2,000		2,000	
หัก ค่าเสื่อมราคาย้อนหลัง ¹	<u>-</u>	<u>2,000</u>	<u>250</u>	<u>1,750</u>
กำไรสะสมปลายงวด		<u>22,500</u>		<u>14,500</u>

¹ค่าเสื่อมราคาย้อนหลัง ถือเป็นส่วนหักของกำไรสะสม

ภาคผนวก จ.

ร่าง

แถลงการณ์มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28

เรื่อง

การแสดงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงราคาในรายงานการเงิน

คำนำ

1. รายงานการเงินระบบราคาทุนในอดีตเป็นที่นิยมแพร่หลายสำหรับผู้ลงทุน นักธุรกิจ และผู้บริหารมาเป็นเวลานาน ในฐานะที่เป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญสำหรับช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุน ใหญ่ยืม และการบริหารงานในธุรกิจ จนกระทั่งเกิดภาวะเงินเฟ้อที่รุนแรงและต่อเนื่องกัน ประโยชน์ของรายงานการเงินที่มีต่อการตัดสินใจเริ่มลดน้อยลง ก่อให้เกิดการเรียกร้องให้มีการเสนอข้อมูลในระบบและ/หรือรูปแบบใหม่เพื่อแสดงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงราคาในงบการเงิน แต่กรณียังไม่เป็นที่ยุติ เนื่องจากยังไม่มีข้อกำหนดวิธีการหรือมาตรการที่จะนำมาใช้ให้แน่นอน

วัตถุประสงค์ของแถลงการณ์

2. แถลงการณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะเสนอแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับการแสดงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงราคาในรายงานการเงิน เพื่อผู้พื้นฐานและกระตุนใหญ่ที่เกี่ยวข้องทั้งหลายได้พิจารณา และนำไปปรับใช้กับกิจการของตน ทั้งนี้ แนวทางที่เสนอได้ยึดถือมาตรฐานการบัญชีของสหรัฐอเมริกาเป็นหลัก เนื่องจากง่ายต่อการเข้าใจและการปฏิบัติตาม อย่างไรก็ตาม องค์กรการตระหนักว่า แนวทางที่เสนอในแถลงการณ์นี้เป็นเพียงทางเลือกหนึ่งเท่านั้น ผู้จัดทำรายงานการเงินอาจเสนอแนะหรือเลือกใช้วิธีในการเสนอข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงราคาดังกล่าว

ความจำเป็นที่จะต้องรายงานผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงราคาอันเนื่องมาจากภาวะเงินเฟ้อ

3. คำว่า "ภาวะเงินเฟ้อ" หมายความว่า การเพิ่มขึ้นของระดับราคาหรือการลดลงของอำนาจซื้อโดยทั่ว ๆ ไปของหน่วยเงิน โดยไม่มีการแปรเปลี่ยนที่เป็นสัดส่วนกันในคุณภาพของสินค้าหรือบริการ ซึ่งนับได้ว่าเป็นเหตุการณ์ที่ไม่น่าพอใจ อย่างไรก็ตาม ภาวะเงินเฟ้อนั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นและคงอยู่ในประเทศส่วนใหญ่ รวมทั้งประเทศไทย ฉะนั้น การวัดและรายงานผลเกี่ยวกับธุรกิจการเงินที่เคยปฏิบัติกันมาโดยใช้ระบบเงินตราคงที่ ซึ่งสมมติว่า อำนาจซื้อของเงินไม่เปลี่ยนแปลงนั้น จึงไม่สู้จะถูกต่อนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเปลี่ยนแปลงในราคาของสินค้าและบริการที่เกิดขึ้นอย่างมาก

4. งบการเงินซึ่งใช้ระบบราคาทุนในอดีตนั้นมักจะไม่ระบุการเปลี่ยนแปลงราคาของสินทรัพย์อันเนื่องมาจากภาวะเงินเฟ้อ ทราบเท่าที่กิจการยังถือสินทรัพย์นั้นอยู่ เป็นเหตุให้ข้อมูลที่เสนอนั้นมีลักษณะคลุมเครือไม่ชัดเจน ทำให้ประโยชน์ที่ผู้ใช้งบการเงินจะได้จากข้อมูลทางการบัญชีลดน้อยลง

5. บุคคลหลายกลุ่มได้ตระหนักว่า ผลของการเปลี่ยนแปลงราคานี้จะเกิดการลงไว้ในบัญชี เพื่อประโยชน์ในการตีความข้อมูลที่เสนอในรายงานการเงินของธุรกิจ ทั้งนี้ เนื่องจาก :

ก. ผลกระทบกระเทือนนั้นขึ้นกับปัจจุบันต่าง ๆ หลายอย่าง อาทิเช่น ลักษณะของรายการและสิ่งแวดล้อมของกิจการ ซึ่งผู้ใช้งบการเงินไม่มีข้อมูลอย่างละเอียดเกี่ยวกับปัจจัยเหล่านั้น

ข. การตัดสินใจทางด้านการเงินที่มีประสิทธิภาพจะมีขึ้นได้ต่อเมื่อบุคคลทั่ว ๆ ไปมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงราคา ซึ่งกรณีจะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อรายงานทางธุรกิจแสดงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงราคาไว้อย่าง

ค. ผู้บริหารอาจยกเลิกการเปลี่ยนแปลงราคาเป็นข้ออ้าง เมื่อไม่สามารถปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย ซึ่งยากที่ผู้ลงทุน เจ้าหนี้ หรือผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ จะพิจารณาความเหมาะสมของข้ออ้างนี้ได้ นอกจากนี้จะมีการ เสนอข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงราคาน้อย่างแจ่มชัด

6. ฝ่ายบริหารมีความรับผิดชอบโดยตรงในอันที่จะปกป้อง เจ้าของกิจการ จากผลกระทบกระเทือนที่ไม่น่าพอใจของปัจจัยต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจ เช่น ภาวะเงินเฟ้อหรือเงินฝืด ข้อมูลเกี่ยวกับผลของการเปลี่ยนแปลงราคาจะช่วยฝ่ายบริหารในการคำนวณหาต้นทุนการดำเนินงานของกิจการ ก่อให้มีการใช้เงินทุนอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ทั้งแก่กิจการและสังคมโดยรวม เมื่อทรัพยากรถูกแจกจ่ายไปอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยบุคคลในคณะรัฐบาลซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ ในด้านนโยบายเศรษฐกิจอีกด้วย

7. ผู้ใช้รายงานการเงินควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับผลของการเปลี่ยนแปลงราคาที่มีต่อธุรกิจ ทั้งนี้เพื่อช่วยในการตัดสินใจลงทุน ใหญ่ๆ และอื่น ๆ รายงานการเงินจะ เสนอข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรทาง เศรษฐกิจของกิจการในลักษณะที่จะให้ หลักฐานทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อช่วยผู้ลงทุน เจ้าหนี้ และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เกี่ยวกับ :

ก. การประเมินเงินสดหมุนเวียนในอนาคต - งบการเงินปัจจุบันถือ หลักการวัดค่าใช้จ่ายและสินทรัพย์โดยใช้ราคาทุนในอดีต เมื่อราคาเหล่านั้นเปลี่ยนแปลงไป การวัดที่สะท้อนให้เห็นราคาปัจจุบันเท่านั้นจึงจะให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ในการประเมินเงินสดหมุนเวียนในอนาคต

ข. การประเมินผลการดำเนินงานของธุรกิจ - ธุรกิจอาจมีมูลค่าเพิ่มขึ้นเนื่องมาจากการตัดสินใจที่ฉลาดเกี่ยวกับการซื้อสินทรัพย์ เมื่อราคาเปลี่ยนแปลง มูลค่าที่เพิ่มขึ้นนี้ถือเป็นผลงานส่วนหนึ่ง ซึ่งอาจแยกออกได้จากผลการดำเนินงานของฝ่ายบริหาร การวัดที่สะท้อนราคาปัจจุบันจะสามารถให้พื้นฐาน สำหรับการประเมินผลของการตัดสินใจซื้อสินทรัพย์ในอดีตที่มีต่อโอกาสในการที่จะได้มาซึ่ง เงินสดหมุนเวียนในอนาคต

ค. การประเมินการสูญเสียไปของประสิทธิภาพการดำเนินงาน -
 กิจการโดยทั่ว ๆ ไปมักจะกำหนดจำนวนต่ำสุดของสินค้าคงคลัง ที่ดิน อาคาร โรงงาน
 อุปกรณ์ และสินทรัพย์อื่น ๆ ที่เพียงพอสำหรับการผลิตสินค้าและให้บริการ เมื่อราคาของ
 สินทรัพย์เหล่านี้เพิ่มขึ้น จำนวนเงินลงทุนในสินทรัพย์พวกนี้ก็จะต้องเพิ่มขึ้นถ้ายังต้องการ
 ผลผลิตเท่าเดิม ข้อมูลเกี่ยวกับราคาปัจจุบันของทรัพยากรทั้งหลายที่ใช้ในการก่อให้เกิด
 รายได้ จะช่วยให้ผู้วิเคราะห์รายงานสามารถประเมินขอบเขตความสามารถในการดำเนินงาน
 ของกิจการได้

ง. การประเมินการสูญเสียไปของอำนาจซื้อโดยทั่ว ๆ ไป - เมื่อระดับ
 ราคาโดยทั่วไปเพิ่มขึ้น จำนวนเงินที่จะต้องใช้ในการคงไว้ซึ่งอำนาจซื้อ ก็จะต้องเพิ่มขึ้นด้วย
 ผู้ลงทุนโดยทั่ว ๆ ไปมักจะสนใจในปัญหาที่ว่า กิจการจะสามารถคงไว้ซึ่งอำนาจซื้อของ
 เงินทุนที่ลงไปหรือไม่ ข้อมูลทางการเงินที่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงของอำนาจซื้อโดยทั่ว ๆ
 ไปจะช่วยในการประเมินหาคำตอบของคำถามข้างต้นนี้

8. คณะกรรมการสรุปว่าเป็นความจำเป็นรีบด่วนที่กิจการจะต้อง เสนอข้อมูล
 เกี่ยวกับผลของภาวะเงินเฟ้อโดยทั่วไป และการเปลี่ยนแปลงราคาอื่น ๆ ที่มีต่อกิจการ
 ของกิจการ คณะกรรมการเชื่อว่าความเข้าใจของผู้ใช้งบเกี่ยวกับผลงานที่ผ่านมาของ
 กิจการ และความสามารถในการประเมินเงินสดหมุนเวียนในอนาคตจะถูกจำกัดอย่างมาก
 ถ้าไม่มีการ เสนอข้อมูลนั้นในรายงานการเงิน

ทางเลือกในวิธีการปฏิบัติ

9. การวัดและการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับราคาที่เปลี่ยนแปลงนั้นต้องการขั้นตอน
 การเรียนรู้อย่างกว้างขวางจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการไม่สามารถแก้ไขปัญหาก
 ที่จะเกิดขึ้นทั้งหมด อย่างไรก็ตามก็คณะกรรมการสนับสนุนให้มีการทดลองภายใต้ข้อเสนอแนะ
 ของแถลงการณ์ฉบับนี้ รวมทั้งการคิดค้นวิธีการใหม่ ๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของกิจ
 การ แถลงการณ์ฉบับนี้ได้เขียนขึ้นโดยมีความยืดหยุ่นมากกว่าที่เคยเป็นมาในแถลงการณ์

ฉบับอื่น ๆ เพราะเชื่อว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับทั้งหลายจะช่วยกันคิดค้นวิธีที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจมากขึ้นเกี่ยวกับผลของการเปลี่ยนแปลงราคาที่มีต่อกิจการ

10. คนส่วนใหญ่เชื่อกันว่างบการเงินเบื้องต้นควรที่จะยึดราคาในอดีตเป็นเครื่องวัดต่อไป เพราะมีเหตุผลสนับสนุนที่สำคัญอย่างน้อย 4 ประการ คือ :

ก. เป็นการสอดคล้องกับลักษณะของรายการที่เกิดขึ้นจริงของกิจการ เพราะว่ารายการเหล่านั้นจะวัดการเปลี่ยนแปลงของส่วนที่เป็นของเจ้าของกิจการในระยะยาว ธุรกิจลงทุนเงินสดไปในสินทรัพย์ก็เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินสดที่มากกว่าเดิม ราคาหุ้นในอดีตให้ข้อมูลเบื้องต้นในการวัดจำนวนเงินที่ลงทุนไปกับจำนวนที่ได้กลับคืนมา

ข. เนื่องจากราคาหุ้นในอดีตโดยทั่วไปเป็นผลมาจากการต่อรองที่สมบูรณ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย จึงเป็นพื้นฐานในการวัดที่ค่อนข้างเชื่อถือได้สำหรับผลของรายการนั้น ผู้จัดทำและผู้ใช้งบจะมีความเชื่อมั่นในข้อมูลมากขึ้น เนื่องจากความถูกต้องของงบการเงินที่ใช้ระบบราคาหุ้นในอดีตสามารถตรวจสอบได้

ค. ความเข้าใจของผู้ใช้งบเกี่ยวกับผลของการเปลี่ยนแปลงราคาอาจทำได้ถ้าผู้ใช้งบสามารถเปรียบเทียบการวัดในงบการเงินเบื้องต้นกับการวัดที่สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงราคา

ง. ผู้ใช้งบมีความคุ้นเคยกับงบการเงินในปัจจุบันซึ่งจัดทำโดยใช้ราคาหุ้นในอดีต

11. แถลงการณ์นี้เห็นควรว่าไม่จำเป็นจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงในงบการเงินพื้นฐาน แต่ควรจะเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงราคาในงบประกอบ ตาราง หรือหมายเหตุประกอบในรายงานการเงิน โดยเสนอข้อมูลในระบบเงินคงที่และ/หรือระบบราคาหุ้นปัจจุบันแล้วแต่ลักษณะของข้อมูล

12. ทั้งการบัญชีระบบเงินคงที่และการบัญชีระบบราคาหุ้นปัจจุบัน เป็นหัวข้อที่ได้มีการศึกษาอย่างละเอียดมาช้านาน วิธีการต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกับการบัญชีทั้ง 2 ระบบ

นี้ได้มีการใช้กันในหลายประเทศ อย่างไรก็ตาม ผู้จัดทำและผู้ใช้งบการเงินยังไม่สามารถตกลงกันได้ในหลักการทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับประโยชน์ในการใช้ข้อมูลทั้ง 2 แบบนี้ ข้อเสนอที่ให้แสดงข้อมูลทั้ง 2 แบบนี้ จะช่วยวางพื้นฐานในการศึกษาถึงประโยชน์ ขอบเขต การใช้กลุ่มบุคคลที่จะได้ประโยชน์ และจุดประสงค์ในการใช้ข้อมูลเหล่านี้ได้

การใช้และขอบเขต

13. ข้อเสนอต่าง ๆ ในแถลงการณ์ฉบับนี้เป็นเพียงแนวทางปฏิบัติซึ่งอยู่ในขั้นทดลองเท่านั้น จะยังไม่บังคับใช้ เนื่องจากอาจมีปัญหาในการจัดทำข้อมูลสำหรับกิจการโดยทั่วไป รวมทั้งอาจมีปัญหาย่างอย่างสำหรับอุตสาหกรรมบางประเภท ซึ่งควรจะได้มีการศึกษาเพิ่มเติมก่อน

ข้อเสนอเกี่ยวกับการจัดทำรายงาน

คำนิยาม

14. เพื่อวัตถุประสงค์ของแถลงการณ์ คำบางคำได้ถูกจำกัดความไว้ดังต่อไปนี้ :

ก. การบัญชีระบบเงินคงที่ คือ วิธีรายงานส่วนประกอบของงบการเงินในหน่วยเงินซึ่งมีอำนาจซื้อโดยทั่ว ๆ ไปเหมือนกัน (คงที่) การบัญชีวิธีนี้มักจะถูกนิยามว่าเป็นการบัญชีในหน่วยของอำนาจซื้อโดยทั่ว ๆ ไปหรือการบัญชีในหน่วยของอำนาจซื้อปัจจุบัน

ข. การบัญชีระบบราคาทุนปัจจุบัน คือ วิธีการวัดและรายงานสินทรัพย์และค่าใช้จ่ายซึ่งเกี่ยวข้องกับกำไรหรือขายสินทรัพย์ โดยใช้ราคาต่ำกว่าของราคาทุนปัจจุบัน หรือจำนวนที่จะได้รับ ณ วันที่ในงบดุล หรือวันที่ขายหรือขายสินทรัพย์นั้น

ค. การบัญชีโดยใช้ราคาทุนปัจจุบันระบบเงินคงที่ ได้แก่ วิธีการบัญชีซึ่งยึดหลักการวัดโดยใช้ราคาทุนปัจจุบัน หรือจำนวนเงินที่จะได้รับแล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า ซึ่งทั้ง 2 จำนวนมีอำนาจซื้อโดยทั่ว ๆ ไปเหมือนกัน

ง. การบัญชีโดยใช้ราคาทุนปัจจุบันระบบเงินในนาม คือ วิธีการบัญชีซึ่งยึดหลักการวัดโดยใช้ราคาทุนปัจจุบัน หรือจำนวนเงินที่จะได้รับแล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า โดยไม่มีการแปลงหน่วยให้ 2 จำนวนมีอำนาจซื้อโดยทั่ว ๆ ไปเหมือนกัน

จ. การบัญชีโดยใช้ราคาทุนในอดีตระบบเงินคงที่ คือ วิธีการบัญชีซึ่งยึดหลักการวัดโดยใช้ราคาในอดีตในหน่วยเงินซึ่งมีอำนาจซื้อโดยทั่ว ๆ ไปเหมือนกัน

ฉ. การบัญชีโดยใช้ราคาทุนในอดีตระบบเงินในนาม ได้แก่ วิธีการบัญชีซึ่งรับรองกันโดยทั่วไปที่ใช้ในงบการเงินพื้นฐาน ยึดหลักการวัดโดยใช้ราคาในอดีตในหน่วยเงินซึ่งไม่มีการแปลงหน่วยให้มีอำนาจซื้อโดยทั่ว ๆ ไปเหมือนกัน

ช. กำไรจากการดำเนินงานตามปกติ ได้แก่ กำไรหลังจากหักภาษีเงินได้ ซึ่งไม่รวมผลจากการเลิกกิจการ รายการพิเศษ และผลกระทบสะสมจากการเปลี่ยนแปลงวิธีการบัญชี

สิ่งที่เป็นตัวเงินและสิ่งที่ไม่เป็นตัวเงิน

15. สินทรัพย์ที่เป็นตัวเงิน ได้แก่ ตัวเงินหรือสิทธิเรียกร้องในตัวเงินซึ่งมีจำนวนคงที่หรือสามารถกำหนดได้โดยไม่ต้องอ้างอิงราคาในอนาคตของสินค้าหรือบริการบางอย่าง ทั้งนี้สินทรัพย์ที่เป็นตัวเงินได้แก่ภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายเงินในจำนวนซึ่งคงที่หรือสามารถกำหนดได้ โดยไม่ต้องอ้างอิงราคาในอนาคตของสินค้าหรือบริการบางอย่าง ความสำคัญทางเศรษฐศาสตร์ของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับอำนาจซื้อโดยทั่ว ๆ ไปของตัวเงิน

เมื่ออำนาจซื้อโดยทั่วไปเปลี่ยนแปลง สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินย่อมมีค่าเพิ่มขึ้นหรือลดลงไปควบ

16. สินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่ใช่ตัวเงินถือเป็นสินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่เป็นตัวเงินทั้งสิ้น ความสำคัญทางเศรษฐศาสตร์ของสิ่งที่ไม่เป็นตัวเงินนี้โดยหลักใหญ่จะขึ้นอยู่กับมูลค่าของสินค้าและบริการบางอย่าง สินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวเงินรวมถึง (ก) สินค้าซึ่งมีไว้เพื่อขายต่อหรือสินค้าซึ่งมีไว้เพื่อใช้โดยตรงในการจัดหาบริการให้แก่ธุรกิจของกิจการ (ข) สิทธิเรียกร้องในเงินสดซึ่งจำนวนจะขึ้นอยู่กับราคาในอนาคตของสินค้าหรือบริการบางอย่าง และ (ค) สิทธิที่เหลือ (residual rights) เช่น ค่านิยม หรือส่วนได้เสียในกิจการ - (equity interests) หนี้สินที่ไม่เป็นตัวเงินรวมถึง (ก) ภาระผูกพันที่จะต้องจัดหาสินค้าหรือบริการในปริมาณที่คงที่ หรือสามารถกำหนดได้โดยไม่ต้องอาศัยความเปลี่ยนแปลงในราคา หรือ (ข) ภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายเงินสดในจำนวนที่ขึ้นอยู่กับราคาในอนาคตของสินค้าหรือบริการบางอย่าง เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงราคา สินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่เป็นตัวเงินซึ่งแสดงไว้ในงบการเงิน โดยใช้ระบบราคาทุนในอดีตจะแสดงค่าที่ห่างจากความเป็นจริง ฉะนั้นถ้าต้องการเสนอข้อมูลให้ใกล้เคียงความเป็นจริงแล้ว ควรจะได้มีการปรับราคาสินทรัพย์และหนี้สินเหล่านี้ใหม่ให้เป็นราคาทุนปัจจุบัน

17. แนวในการจัดประเภทรายการในงบดุลว่าเป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงินได้แสดงไว้ในภาคผนวก ค. ของแถลงการณ์ฉบับนี้

การแสดงผลประกอบ

18. กิจการควรเปิดเผยรายการต่อไปนี้สำหรับปีการเงินปัจจุบัน

ก. กำไรจากการดำเนินงาน

- ระบบเงินคงที่

- ระบบราคาทุนปัจจุบัน

ข. กำไรหรือขาดทุนจากอำนาจซื้อของสิ่งที่เป็นตัวเงินสุทธิ ซึ่งจำนวนนี้จะต้องไม่นำไปรวมกับกำไรจากการดำเนินงานตามปกติ

ค. กำไรหรือขาดทุนจากการมีกรรมสิทธิ์ในของคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงาน และอุปกรณ์ ทั้งก่อนและหลังผลกระทบจากภาวะเงินเฟ้อโดยทั่วไป

19. กรณีที่จำนวนกำไรจากการดำเนินงานในระบบเงินคงที่และระบบราคาทุนปัจจุบันไม่แตกต่างกันมากนัก อาจแสดงแต่กำไรในระบบเงินคงที่และแสดงค่าอธิบายไว้ในหมายเหตุถึงสาเหตุของการไม่เสนอข้อมูลนี้ในราคาทุนปัจจุบัน

20. ข้อมูลเกี่ยวกับกำไรจากการดำเนินงาน (ที่ใช้ราคาทุนในอดีตระบบเงินคงที่หรือที่ใช้ในราคาทุนปัจจุบัน) อาจเสนอไว้ในรูปของงบ (คือ เปิดเผยแพร่รายได้ ค่าใช้จ่าย กำไร และขาดทุน) หรือในรูปของการกระทบยอด (คือ ปรับปรุงยอดกำไรจากการดำเนินงานตามปกติซึ่งแสดงไว้ในราคาทุนในอดีต) ตัวอย่างการเสนอข้อมูลทั้งสองแบบนี้แสดงไว้ในภาคผนวก ข.

21. ในการเสนอข้อมูลเกี่ยวกับกำไรจากการดำเนินงานตามย่อหน้าที่ 20 ควรมีการเปิดเผยจำนวนหรือการปรับปรุงต้นทุนสินค้าขาย ค่าเสื่อมราคา มูลค่าเสื่อมสิ้น และการตัดบัญชี และ (ในกรณีที่กำไรจากการดำเนินงานเสนอโดยใช้ราคาทุนในอดีตระบบเงินคงที่) การลดลงของราคาทุนในอดีตของ ของคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงาน และอุปกรณ์ ให้เป็นจำนวนที่จะได้รับคืนตามที่กำหนดไว้ในย่อหน้าที่ 30 ด้วย

22. ถ้าค่าเสื่อมราคาสามารถแบ่งปันออกไปได้ในค่าใช้จ่ายหลาย ๆ หมวด ในการคำนวณหากำไรจากการดำเนินงานตามปกติ (ตัวอย่างเช่น แบ่งปันไปในต้นทุนสินค้าขายและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ) จำนวนรวมของค่าเสื่อมราคา ทั้งที่ใช้ราคาทุนในอดีต ระบบเงินคงที่และที่ใช้ราคาทุนปัจจุบัน ควรจะเปิดเผยไว้ในหมายเหตุท้ายข้อมูลประกอบ

23. กิจการควรเปิดเผยรายการต่อไปนี้ในหมายเหตุท้ายข้อมูลประกอบ :

ก. ประเภทใหญ่ ๆ ของข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณหาราคาทุนปัจจุบันของของคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงานและอุปกรณ์ ต้นทุนสินค้าขาย ค่าเสื่อมราคา มูลค่าเสื่อมสิ้น และการตัดบัญชี ค่าใช้จ่าย (ย่อหน้าที่ 46)

ข. ส่วนแตกต่างระหว่าง (1) วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา การประมาณอายุการใช้งาน และมูลค่าซาก ของสินทรัพย์ที่ใช้ในการคำนวณค่าเสื่อมราคา ทั้งที่ใช้ราคาทุนในอดีตระบบเงินคงที่และที่ใช้ราคาทุนปัจจุบัน และ (2) วิธีการและการประมาณที่ใช้ในการคำนวณหาค่าเสื่อมราคาในงบการเงินเบื้องต้น (ย่อหน้าที่ 47)

ค. การไม่รวมการปรับปรุงหรือการแบ่งปันกำไรเงินได้ในงบการเงินเบื้องต้นในการคำนวณค่าข้อมูลประกอบ (ย่อหน้าที่ 42)

24. นอกเหนือจากการแสดงข้อมูลประกอบสำหรับปีปัจจุบันแล้ว แถลงการณ์สนับสนุนให้มีการแสดงข้อมูลประกอบสรุป 5 เกี่ยวกับ :

ก. ยอดขายสุทธิและรายได้อื่น ๆ จากการดำเนินงาน

ข. ข้อมูลในราคาทุนในอดีตระบบเงินคงที่สำหรับรายการต่อไปนี้ :

- กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน

- กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานต่อหุ้น

- สิ้นทรัพย์สุทธิเมื่อสิ้นปี
- ค่าไรหรือขาดทุนในอำนาจซื้อของสิ่งที่เป็นตัวเงินสุทธิ

ค. ข้อมูลในราคาทุนปัจจุบัน (ยกเว้นสำหรับปีที่ข้อมูลไม่รวมอยู่ในการเปิดเผยของปีปัจจุบัน ตามความในย่อหน้าที่ 19) สำหรับรายการต่อไปนี้ :

- กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน
- กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานต่อทุน
- สิ้นทรัพย์สุทธิเมื่อสิ้นปี
- การเพิ่มขึ้นหรือลดลงในราคาทุนปัจจุบันของของคงคลังทรัพย์สิน โรงงานและอุปกรณ์ ซึ่งคำนึงภาวะเงินเฟ้อแล้ว

ง. ข้อมูลอื่น ๆ

- เงินปันผลต่อหุ้นสามัญ
- ราคาตลาดต่อหุ้นสามัญเมื่อสิ้นสุดปีการเงิน

25. ทุกกิจการควรรายงานในหมายเหตุท้ายสรุป 5 ปี ระดับเฉลี่ยหรือระดับเมื่อสิ้นปี (แล้วแต่ว่าจะใช้อันใดในการวัดกำไรจากการดำเนินงาน) ของดัชนีราคาผู้บริโภคสำหรับแต่ละปีซึ่งรวมอยู่ในสรุป (ย่อหน้าที่ 36 และ 37)

26. ถ้ากิจการเลือกที่จะแสดงสิ้นทรัพย์สุทธิ ในงบสรุป 5 ปี ตามจำนวนซึ่งคำนวณได้จากงบการเงินแบบละเอียดซึ่งทำขึ้นโดยใช้ราคาทุนในอดีต ระบบเงินคงที่หรือราคาทุนปัจจุบันระบบเงินคงที่ ควรแถลงไว้ในหมายเหตุท้ายงบนั้น

27. การจัดสิ้นทรัพย์สุทธิ (ส่วนของผู้ถือหุ้น) สำหรับแสดงในสรุป 5 ปี อาจทำได้ดังนี้ :

ก. ใช้ราคาทุนในอดีตระบบเงินคงที่ในจำนวนที่รายงานในงบการเงินเบื้องต้น โดยปรับสำหรับความแตกต่างระหว่างราคาทุนในอดีตระบบเงินในนามและราคาทุน

ในอัตราระบบเงินคงที่หรือจำนวนที่จะได้รับคืนที่ต่ำกว่าของของคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงาน และอุปกรณ์

ข. ใช้ระบบราคาทุนปัจจุบันในจำนวนที่รายงานในงบการเงินเบื้องต้น โดยปรับสำหรับความแตกต่างระหว่างราคาทุนในอดีตระบบเงินในนามและราคาทุนปัจจุบัน หรือจำนวนที่จะได้รับคืนที่ต่ำกว่าของของคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงานและอุปกรณ์ และ ได้มีการตีค่าใหม่ให้เป็นเงินคงที่

ถ้ากิจการแสดงงบการเงินประกอบอย่างละเอียด โดยใช้ราคาทุนปัจจุบันระบบเงินคงที่ หรือใช้ราคาทุนในอดีตระบบเงินคงที่ จะต้องแสดงจำนวนสินทรัพย์สุทธิ ไว้ในสรุป 5 ปี ให้สอดคล้องกันบอย่างละเอียด

การคำนวณราคาทุนในอดีตระบบเงินคงที่

28. การคำนวณราคาทุนในอดีตระบบเงินคงที่ จะทำได้โดยการคูณส่วนประกอบของราคาทุนในอดีตระบบเงินในนาม ด้วยระดับเฉลี่ยของดัชนีราคาผู้บริโภคสำหรับปีการเงินปัจจุบัน (หรือระดับดัชนีเมื่อสิ้นปี ถ้ามีการแสดงงบการเงินอย่างละเอียด) และหารด้วยระดับดัชนี ณ วันที่ทำการวัดสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง (นั่น คือ วันที่จัดหา หรือวันที่วัดซึ่งไม่ขึ้นอยู่กับราคาทุนในอดีต) การวัดหรือหาค่านี้อาจจะมีการตีค่าใหม่ให้เป็นเงินมีฐานในการแสดงในสรุป 5 ปี

29. ของคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงานและอุปกรณ์ (สำหรับการคำนวณหาสินทรัพย์สุทธิเมื่อสิ้นปีการเงินปัจจุบันในการเลือกแสดงข้อมูลทางการเงิน) ต้นทุนสินค้าขาย ค่าเสื่อมราคา มูลค่าเสื่อมสิ้น และการตัดบัญชี จะต้องใช้ราคาทุนในอดีตระบบเงินคงที่ หรือจำนวนที่จะได้รับคืนที่ต่ำกว่า โดยของคงคลังนั้นอาจจะต้องถูกจัดไว้ในประเภทสินทรัพย์ที่เป็นตัวเงิน ณ วันที่ใช้หรือวันที่ผูกมัดตามสัญญา

30. ถ้าจำเป็นที่จะต้องลดจำนวนของคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงานและอุปกรณ์
ในระหว่างปีการเงินปัจจุบันจากราคาทุนในอดีตระบบเงินคงที่เป็นจำนวนที่จะได้รับคืน
ซึ่งต่ำกว่า การลดลงนั้นจะต้องนำไปหักออกในการคำนวณกำไรจากการดำเนินงานตามปกติ

31. ยกเว้นตามที่กำหนดไว้ในย่อหน้า 28 - 30 และย่อหน้า 47

หลักการบัญชีที่ใช้ในการคำนวณกำไรในราคาทุนในอดีต ระบบเงินคงที่ควรจะเหมือนกับ
ที่ใช้ในการคำนวณกำไรในราคาทุนในอดีตระบบเงินในนาม หน่วยวัดเท่านั้นที่เปลี่ยนแปลงไป

32. ของคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงานและอุปกรณ์ ต้นทุนสินค้าขาย ค่าเสื่อมราคา
มูลค่าเสื่อมสิ้น และการตัดบัญชี ซึ่งวัดในหน่วยเงินตราต่างประเทศจะต้องถูกแปลงค่า
ให้เป็นเงินบาท เพื่อสอดคล้องกับหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป แล้วจึงตีค่าใหม่ให้เป็น
เงินคงที่ เพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดในย่อหน้าที่ 28

กำไรหรือขาดทุนในอำนาจซื้อของสิ่งที่เป็นตัวเงินสุทธิ

33. สินทรัพย์ที่เป็นตัวเงินสุทธิ ไค้แก่ สินทรัพย์ที่เป็นตัวเงินที่ควยหนี้สิน
ที่เป็นตัวเงิน

34. กำไรหรือขาดทุนในอำนาจซื้อของรายการที่เป็นตัวเงินสุทธิจะต้อง เท่ากับ
กำไรหรือขาดทุนสุทธิ ที่ได้จากการตีค่าใหม่เป็นเงินคงที่ จำนวนยอดคงเหลือต้นงวด
และปลายงวดและรายการที่เกิดขึ้นของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงิน กิจกรรมที่แสดงงบการเงิน
ประกอบอย่างละเอียดโดยใช้ราคาทุนในอดีตระบบเงินคงที่อาจจะวัดกำไรหรือขาดทุน
ในอำนาจซื้อเป็นค่าเฉลี่ยของเงินคงที่ทั้งปีหรือใช้เงินคงที่เมื่อสิ้นปี กิจกรรมอื่น ๆ อาจจะวัด
กำไรหรือขาดทุนนี้ได้โดยค่าเฉลี่ยของทั้งปี

ดัชนีราคา

35. ดัชนีที่ใช้ในการคำนวณข้อมูลในระบบเงินคงที่ ควรเป็นดัชนีราคาผู้บริโภค เนื่องจากเป็นตัวชี้ให้เห็นสภาพของเงินที่เฟ้อโดยทั่วไป เพราะเป็นเครื่องวัดอำนาจซื้อของผู้บริโภค

36. กิจการซึ่งเสนอจำนวนข้อมูลต่ำสุดในราคาทุนในอดีตระบบเงินคงที่ซึ่งกำหนดไว้ในแถลงการณ์ฉบับนี้ จะต้องตีค่าใหม่สำหรับของคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงานและอุปกรณ์ ทุนหุ้นสินค้าขาย ค่าเสื่อมราคา มูลค่าเสื่อมสิ้น การตัดบัญชี และการลดลงในราคาทุนในอดีตของของคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงานและอุปกรณ์ ให้เป็นจำนวนที่จะได้คืนซึ่งต่ำกว่า (ตามย่อหน้า 29) ในรูปเงินคงที่ซึ่งแสดงโดยระดับเฉลี่ยตลอดปีการเงินของดัชนีราคาผู้บริโภค ส่วนประกอบอื่น ๆ ของงบการเงินไม่จำเป็นต้องตีค่าใหม่ กิจการซึ่งเลือกเสนองบการเงินอย่างละเอียดโดยใช้ราคาทุนในอดีตระบบเงินคงที่อาจจะวัดหรือหาค่าส่วนประกอบของงบนี้ได้โดยใช้ค่าเฉลี่ยทั้งปีของเงินคงที่หรือค่าเงินคงที่เมื่อสิ้นปี

37. ถ้าระดับดัชนีราคาผู้บริโภคเมื่อสิ้นปีและข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณระดับเฉลี่ยของดัชนีตลอดปี จัดพิมพ์ไม่ทันสำหรับการจัดทำรายงานประจำปี ก็อาจมีการประมาณค่าดัชนีเหล่านี้โดยอาศัยการคาดการณ์ที่ขึ้นอยู่กับสถิติทาง เศรษฐกิจทั้งหลายหรือโดยการเทียบบัญชีไตรยางค์ ซึ่งขึ้นอยู่กับการรายงานการเปลี่ยนแปลงของดัชนีในช่วงที่ผ่านมา

การเสนอข้อมูลในราคาทุนปัจจุบัน

38. ราคาทุนปัจจุบันของสินค้าซึ่งกิจการ เป็นเจ้าของคือราคาทุนปัจจุบันของการซื้อสินค้าที่เกี่ยวข้องหรือราคาทุนปัจจุบันของทรัพยากรที่จำต้องมีไว้ในการผลิตสินค้าที่เกี่ยวข้อง (รวมทั้งส่วนของค่าเสียหายที่ติดตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป) แล้วแต่กรณี

39. ราคาทุนปัจจุบันของทรัพย์สิน โรงงานและอุปกรณ์ ซึ่งกิจการเป็นเจ้าของได้แก่ ราคาทุนปัจจุบันในการจัดซื้อ บริการอย่างเดียวกับที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์ที่มีอยู่นั้น (ซึ่งแสดงโดยต้นทุนการดำเนินงานและกำลังการผลิต) ที่มาของข้อมูลที่ไว้วัดราคาทุนปัจจุบันควรจะสะท้อนให้เห็นว่าวิธีในการจัดหาวิธีใดเหมาะสมกับสภาพของกิจการ ราคาทุนปัจจุบันของสินทรัพย์ที่ใช่แล้วอาจวัดได้ดังต่อไปนี้ :

ก. โดยการวัดราคาทุนปัจจุบันของสินทรัพย์ใหม่ ซึ่งจะให้บริการที่คาดว่าจะได้รับอย่างเดียวกับสินทรัพย์ที่ใช่แล้ว เมื่อยังใหม่อยู่ (ราคาทุนปัจจุบันของสินทรัพย์นั้น ถ้ายังใหม่อยู่) และหัก (กันไว้) สำหรับค่าเสื่อมราคา

ข. โดยการวัดราคาทุนปัจจุบันของสินทรัพย์ที่ใช่แล้วซึ่งมีอายุเท่า ๆ กัน และอยู่ในสภาพเดียวกันกับสินทรัพย์ที่มีอยู่

ค. โดยการวัดราคาทุนปัจจุบันของสินทรัพย์ใหม่ซึ่งสามารถให้บริการที่คาดว่าจะได้รับแตกต่างออกไปและปรับต้นทุนนั้นสำหรับมูลค่าของส่วนแตกต่างในบริการที่จะได้รับเนื่องจากความแตกต่างในอายุการใช้งาน กำลังการผลิต ลักษณะของบริการ และต้นทุนดำเนินงาน

ราคาทุนปัจจุบันอาจวัดได้โดยอาศัยราคาปัจจุบันของสินทรัพย์ที่เปรียบเทียบกันใดหรือวิธีการ เช่น การตีราคาตามหน้าที่หรือการตีราคาตามหน่วย ซึ่งราคาทุนปัจจุบันของบริการ 1 หน่วย ของสินทรัพย์ที่มีนั้นวัดได้แล้วคูณด้วยจำนวนหน่วยของบริการที่เหมาะสม

40. จำนวนราคาทุนปัจจุบันของของคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงานและอุปกรณ์
จะวัดได้ดังนี้ :

ก. ของคงคลังใช้ราคาทุนปัจจุบันหรือจำนวนที่จะได้รับคืนที่ต่ำกว่า
ณ วันที่วัด

ข. ทรัพย์สิน โรงงานและอุปกรณ์ (ยกเว้นอสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้เพื่อ
หากำไรและทรัพย์สินธรรมชาติที่ยังไม่ได้ผ่านกระบวนการผลิต) ใช้ราคาทุนปัจจุบันหรือจำนวน
ที่จะได้รับคืนที่ต่ำกว่าของผลประโยชน์ที่เหลือของสินทรัพย์ที่คาดว่าจะได้รับ ณ วันที่วัด

ค. ทรัพย์สินที่ใช้ในการปฏิบัติตามสัญญาส่วนหนึ่งจะวัดได้โดยใช้
ราคาทุนปัจจุบันหรือจำนวนที่จะได้รับคืนที่ต่ำกว่า ณ วันที่ใช้หรือวันที่ผูกมัดตามสัญญา

41. กิจกรรมซึ่งเสนอขออนุมัติในจำนวนค่าสุดท้ายที่ขอบังคับของแถลงการณ์
ฉบับนี้ว่าควรถูกหักจากการดำเนินงานต่อเนื่อง โดยราคาทุนปัจจุบันควรจะต้องวัดต้นทุน
สินค้าขาย ค่าเสื่อมราคา และการตัดบัญชี ดังต่อไปนี้ :

ก. ต้นทุนสินค้าขายควรจะใช้ราคาทุนปัจจุบันหรือจำนวนที่จะได้รับคืน
ที่ต่ำกว่า ณ วันที่ขายหรือวันที่ทรัพย์สินถูกใช้ไปหรือผูกมัดตามสัญญา

ข. ค่าเสื่อมราคาและการตัดบัญชีของทรัพย์สิน โรงงานและอุปกรณ์
(ไม่รวมอสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้เพื่อหากำไรและทรัพย์สินธรรมชาติที่ยังไม่ได้ผ่าน
วิธีการผลิต) ควรจะวัดโดยหักค่าเฉลี่ยในราคาทุนปัจจุบันหรือจำนวนที่จะได้รับคืน
ที่ต่ำกว่าของผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์ในระยะการใช้งานนั้น

รายได้ รายจ่าย กำไร และขาดทุน อื่น ๆ อาจจะถูกวัดได้โดยจำนวน
ซึ่งปรากฏอยู่ในงบการเงินเบื้องต้น กิจกรรมซึ่งแสดงงบการเงินอย่างละเอียดโดยใช้ราคาทุนปัจจุบัน

ระบบเงินคงที่ อาจจะวัดส่วนประกอบของงบเหล่านั้นได้โดยใช้ค่าเฉลี่ยของเงินคงที่สำหรับปีนั้น หรือเงินคงที่เมื่อสิ้นปี (ยกเว้นนี้เป็นไปตามเงื่อนไขข้อหน้าที่ 50 สำหรับกิจการซึ่งอยู่ที่ต่างประเทศซึ่งเกี่ยวข้องกับอัตราหรือการควบคุมราคาในรูปแบบอื่น)

42. จำนวนภาษีเงินได้ซึ่งใช้ในการคำนวณกำไรจากการดำเนินงานต่อเนื่องระบบราคาทุนปัจจุบัน ควรจะต้องเป็นจำนวนเดียวกับที่หักออกจากกำไรจากการดำเนินงานต่อเนื่องในงบการเงินเบื้องต้น ไม่ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขใด ๆ ในภาษีเงินได้อื่นเนื่องมาจากความแตกต่างในระยะเวลา ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นเพราะการใช้วิธีการบัญชีแบบราคาทุนปัจจุบัน ภาษีเงินได้ไม่จำเป็นต้องแบ่งปันระหว่างกำไรจากการดำเนินงานและการเพิ่มขึ้นหรือลดลงในราคาทุนปัจจุบันของของคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงานและอุปกรณ์

43. ถ้าราคาทุนปัจจุบันวัดในหน่วยเงินตราต่างประเทศ จำนวนควรจะมีการแปลงเป็นบาท โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบัน นั่นคือ อัตรา ณ วันที่ใช้ ชาย หรืออัญมณีสัญญา (ในกรณีของค่าใช้จ่าย ค่าเสื่อมราคาและต้นทุนสินค้าขาย) หรือ อัตรา ณ วันทางบุคคล (ในกรณีของของคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงานและอุปกรณ์)

การเพิ่มขึ้นหรือลดลงในราคาทุนปัจจุบัน

44. การเพิ่มขึ้นหรือลดลงในราคาทุนปัจจุบันของของคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงานและอุปกรณ์ แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการวัดสินทรัพย์ ณ วันที่ได้สินทรัพย์มากับการวัดสินทรัพย์ ณ วันที่จ่ายสินทรัพย์นั้นออกไปวันที่ได้สินทรัพย์มา (entry dates) หมายถึงต้นปีหรือวันที่สินทรัพย์นั้นมาแล้วแต่กรณี วันที่จ่ายสินทรัพย์ไป (exit dates) หมายถึงต้นปีหรือวันที่ใช้ ชาย หรืออัญมณีตามสัญญา ซึ่งสินทรัพย์นั้นแล้วแต่กรณี สำหรับในย่อหน้านั้นสินทรัพย์จะวัดตามข้อกำหนดในย่อหน้า 40

45. การเพิ่มขึ้นหรือลดลงในราคาหุ้นปัจจุบันของของคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงานและอุปกรณ์ จะต้องรายงานทั้งก่อนและหลังผลกระทบสะท้อนจากภาวะเงินเฟ้อ ทั่ว ๆ ไป กิจกรรมซึ่งเสนอประกอบอย่างละเอียดโดยใช้ราคาหุ้นปัจจุบันระบบเงินคงที่ อาจจะวัดการเพิ่มขึ้นหรือลดลงในราคาหุ้นปัจจุบันโดยใช้ค่าเฉลี่ยทั้งปีของเงินคงที่หรือเงินคงที่เมื่อปลายปี กิจกรรมอื่นใช้ค่าเฉลี่ยทั้งปี

การกำหนดราคาหุ้นปัจจุบัน

46. กิจกรรมอาจใช้ข้อมูลปลายประเภทในการกำหนดราคาหุ้นปัจจุบันของของคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงานและอุปกรณ์ ต้นทุนสินค้าขาย ค่าเสื่อมราคา มูลค่าเสื่อมสิ้น และค่าใช้จ่ายการตัดบัญชี ข้อมูลอาจเก็บรวบรวมและใช้ภายในหรือภายนอกและอาจจะใช้กับรายการเดี่ยว ๆ แต่ละรายการหรือกลุ่มกว้าง ๆ แล้วแต่กรณี ประเภทของข้อมูลต่อไปนี้เป็นตัวอย่างของข้อมูลซึ่งอาจนำมาใช้ แต่ไม่ได้หมายความว่า จะต้องเป็นไปตามลำดับที่จัดมานี้ วิจารณ์ควรจะต้องเลือกประเภทของข้อมูลที่เหมาะสมกับสถานการณ์โดยคำนึงถึงแหล่งที่จะได้ข้อมูลนั้นมา ความเชื่อถือได้และต้นทุนของข้อมูล :

ก. ดัชนี

- (1) ดัชนีราคาที่ได้มาจากภายนอกสำหรับชนิดของสินค้าหรือบริการ
ที่อาศัยอยู่
- (2) ดัชนีราคาที่ได้มาจากภายในกิจการเองสำหรับชนิดของสินค้า
หรือบริการที่อาศัยอยู่

ข. การคิดราคาโดยตรง

- (1) ราคาปัจจุบันตามใบสำคัญ
- (2) บัญชีราคาจากผู้ขายส่งหรือราคา quote อื่น ๆ หรือ
การประมาณ
- (3) ต้นทุนในการผลิตมาตรฐานที่สะท้อนราคาหุ้นปัจจุบัน

ค่าใช้จ่ายค่าเสื่อมราคา

47. มีข้อสมมติว่าวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา การประมาณอายุการใช้งานและค่าซากของสินทรัพย์ ควรจะเป็นอย่างเดียวกันกับที่ใช้ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาโดยราคาทุนปัจจุบัน ราคาทุนในอดีตระบบเงินคงที่ และราคาทุนในอดีตระบบเงินในนาม อย่างไรก็ตาม ถ้าวิธีการและการประมาณที่ใช้ในการคำนวณงบการเงินเบื้องต้นได้ถูกเลือกใช้เพื่อที่จะสำรองสำหรับการเปลี่ยนแปลงราคาที่เกิดขึ้น วิธีและการประมาณที่แตกต่างอาจจะใช้สำหรับการคำนวณราคาทุนปัจจุบันและราคาทุนในอดีตระบบเงินคงที่

จำนวนที่จะได้รับคืน

48. คำว่า "จำนวนที่จะได้รับคืน" หมายถึง มูลค่าปัจจุบันของเงินสดสุทธิที่คาดว่าจะได้รับคืนจากการใช้หรือขายสินทรัพย์ ถ้าจำนวนที่จะได้รับคืนสำหรับกลุ่มสินทรัพย์ถือได้ว่าสำคัญและต่ำกว่าราคาทุนในอดีตในจำนวนเงินคงที่หรือราคาทุนปัจจุบัน จำนวนที่จะได้รับคืนควรจะใช้เป็นเครื่องวัดสินทรัพย์และค่าใช้จ่าย ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้หรือขายสินทรัพย์นั้น การตกลงใจเลือกวิธีวัดสินทรัพย์โดยใช้จำนวนที่จะได้รับคืนไม่ต้องคำนึงถึงสินทรัพย์แต่ละอย่าง นอกจากว่าจะมีการใช้อย่างอิสระไม่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์อื่น

49. จำนวนที่จะได้รับคืนอาจวัดได้โดยคำนึงถึงมูลค่าที่จะได้รับสุทธิหรือมูลค่าในการใช้สินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องนั้น

ก. มูลค่าที่จะได้รับสุทธิ ได้แก่ จำนวนเงินสดหรือสิ่งทดแทนอื่น ซึ่งคาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์สุทธิหลังจากหักต้นทุนที่จำเป็นสำหรับการขายนั้น มูลค่านี้จะนับว่าเป็นค่าของสินทรัพย์ก็ต่อเมื่อสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกำลังจะถูกขายไป

ข. มูลค่าในการใช้ ได้แก่ มูลค่าปัจจุบันสุทธิของการหมุนเวียนของเงินสดในอนาคต (รวมทั้งสิ่งที่จะได้ในขั้นสุดท้ายจากการจำหน่ายสินทรัพย์นั้น) ซึ่งคาดว่าจะได้รับจากการใช้สินทรัพย์นั้นโดยกิจการ มูลค่านี้จะนับว่าเป็นค่าของสินทรัพย์ก็ต่อเมื่อไม่มี

ความตั้งใจที่จะขายสินทรัพย์นั้นในขณะนั้น มูลค่าในการใช้ อาจจะประมาณได้โดยคิดส่วนลดของเงินสดที่จะไหลเข้าในอนาคต ณ อัตราส่วนลดที่เหมาะสม ซึ่งได้คำนึงถึงความเสี่ยงของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องแล้ว

50. กิจกรรมที่อยู่ใต้งค์กับเกี่ยวกับอัตราหรือการควบคุมราคาในรูปแบบอื่น อาจจะถูกจัดอยู่ เพียงแค่สิ่งที่จะได้คืนมาอย่างสูงสุดจากราคาขาย โดยยึดหลักจำนวนเงินในนามของราคาหุ้นในอดีตของสินทรัพย์นั้น ในกรณีเช่นนี้เงินในนามของราคาหุ้นในอดีตอาจถือเป็นพื้นฐานที่เหมาะสมในการวัดจำนวนที่จะได้รับคืนซึ่งเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ ณ วันสิ้นปีการเงิน จำนวนที่จะได้รับคืนนี้อาจต่ำกว่าราคาหุ้นในอดีต อย่างไรก็ตาม ต้นทุนสินค้าขาย ค่าเสื่อมราคา มูลค่าเสื่อมสิ้น และค่าใช้จ่ายการตัดบัญชี จะวัดได้ในราคาหุ้นในอดีตด้วยจำนวนเงินคงที่ (ในการวัดกำไรจากการดำเนินงานต่อเนื่องโดยใช้ราคาหุ้นในอดีตระบบเงินคงที่) หรือใช้ราคาหุ้นปัจจุบัน (ในการวัดกำไรจากการดำเนินงานต่อเนื่องโดยใช้ราคาหุ้นปัจจุบัน) โดยมีข้อยกเว้นว่า มีการทดแทนบริการที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกันถ้าจำเป็น ในสภาพการณ์เศรษฐกิจปัจจุบัน ถ้าไม่มีการทดแทนค่าใช้จ่ายจะวัดโดยใช้จำนวนที่จะได้รับคืน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

ตัวอย่างการคำนวณราคาหุ้นแบบต่าง ๆ

ภาคผนวกนี้แสดงวิธีการคำนวณราคาหุ้นในระบบเงินคงที่ทั้งที่ใช้ราคาหุ้นในอดีต และที่ใช้ราคาหุ้นทดแทนปัจจุบัน เนื่องจากวิธีการคำนวณราคาหุ้น 2 วิธีจะให้ข้อมูลที่ชัดเจนขึ้นเกี่ยวกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงราคา อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการตระหนักว่ายังมีวิธีอื่นอีกที่สามารถเสนอข้อมูลที่ เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการนี้ วิธีที่เสนอเป็นแต่เพียงทางเลือกซึ่งอาจนำมาใช้ได้เท่านั้น

สมมติบริษัทเงินเฟ้อ จำกัด เริ่มกิจการเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2521 งบดุล เมื่อเริ่มกิจการประกอบด้วย :

เงินสด	3,000 บาท
ของคงคลัง	8,000 บาท
อุปกรณ์	5,000 บาท
ตัวเงินจ่าย	5,000 บาท

ของคงคลังที่กิจการมีอยู่ ได้แก่ สินค้าจำนวน 500 หน่วย ซื้อมาในราคา หน่วยละ 20 บาท

ในวันที่ 31 ธันวาคม 2522 กิจการขายสินค้าไป 300 หน่วย ในราคาหน่วยละ 35 บาท (รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 10,500 บาท) ราคาหุ้นทดแทนสำหรับสินค้า ณ วันที่เท่ากับ 30 บาทต่อหน่วย

กิจการประมาณว่า อุปกรณ์ที่ซื้อจะมีอายุการใช้งาน 5 ปี ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ จะคิดในอัตราเส้นตรง ราคาหุ้นทดแทนสำหรับอุปกรณ์ (ของใหม่) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2522 คือ 8,000 บาท

ตัวเงินจ่ายครบกำหนด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2525

ดัชนีราคาโดยทั่วไป ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2521 = 160

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2522 = 192

(เพื่อความง่ายต่อการเข้าใจ คอกเบี้ยและภาษีเงินได้ไม่นับมาคิด)

บริษัท เงินเพื่อ จำกัด

งบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม	ราคาทุนในอดีตระบบเงินในนาม	
	2521	2522
เงินสด	3,000	13,500
ของคงคลัง (400 และ 100 หน่วย ตามลำดับ)	8,000	2,000
อุปกรณ์	5,000	5,000
ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(1,000)
สินทรัพย์รวม	<u>16,000</u>	<u>19,500</u>
ตัวเงินจ่าย	5,000	5,000
หุ้นสามัญ	11,000	11,000
กำไรสะสม	-	<u>3,500</u>
ทุนรวม	<u>16,000</u>	<u>19,500</u>
<u>งบกำไรขาดทุนสำหรับปี 2522</u>		
ขาย 300 หน่วย ๆ ละ 35 บาท		10,500
ต้นทุนสินค้าขาย	6,000	
ค่าใช้จ่ายค่าเสื่อมราคา	<u>1,000</u>	
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน		<u>7,000</u>
กำไรจากการดำเนินงาน		<u>3,500</u>

บริษัท เงินเพื่อ จำกัด

	<u>ราคาทุนทดแทนปัจจุบัน</u>	
<u>งบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม</u>	<u>2521</u>	<u>2522</u>
เงินสด	3,600 ... (1)	13,500 ... (2)
ของคงคลัง	9,600 ... (1)	3,000
อุปกรณ์	6,000 ... (1)	8,000
ค่าเสื่อมราคาสะสม	<u>-</u>	<u>(1,600)</u>
สินทรัพย์รวม	<u>19,200</u>	<u>22,900</u>
ตั๋วเงินจ่าย	6,000 ... (1)	5,000 ... (2)
หุ้นสามัญ	13,200 ... (1)	13,200 ... (1)
กำไรสะสม	-	(100)
กำไรสะสมจากอำนาจซื้อของสิ่งที่เป็นตัวจริงสุทธิ	-	400 ... (2)
ส่วนเพิ่มจากการถือครองหุ้นใหม่ (รวมกำไรจากการถือไวซึ่งรายการที่ไม่เป็นตัวเงิน)	<u>-</u>	<u>4,400 ... (3)</u>
ทุนรวม	<u>19,200</u>	<u>22,900</u>
<u>งบกำไรขาดทุนสำหรับปี 2522</u>		
ขาย		10,500
ต้นทุนสินค้าขาย	9,000	
ค่าใช้จ่ายค่าเสื่อมราคา	<u>1,600</u>	
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน		<u>10,600</u>
กำไรจากการดำเนินงาน		<u>(100)</u>
กำไรจากอำนาจซื้อของสิ่งที่เป็นตัวเงินสุทธิ		<u>400</u>
กำไรจากการมีกรรมสิทธิ์ในของคงคลังและอุปกรณ์		<u>4,400 ... (3)</u>

(1) จำนวน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2521 แปลงเป็นจำนวนในอำนาจซื้อของวันที่ 31 ธันวาคม 2522 ได้โดยการคูณด้วย 192/160

(2) รายการที่เป็นตัวเงินสุทธิซึ่งกิจการถือไว้ตลอดปี 2522 มี :

	ค่าที่รับด้วย		กำไร (ขาดทุน)
	อำนาจซื้อ	ตามบัญชี	
เงินสด $3,000 \times 192/160$	3,600	3,000	(600)
ตัวเงินจ่าย $5,000 \times 192/160$	<u>6,000</u>	<u>5,000</u>	<u>1,000</u>
รายการที่เป็นตัวเงินสุทธิ	<u>(2,400)</u>	<u>(2,000)</u>	<u>400</u>

(3) กำไรจากการมีกรรมสิทธิ์ในของคงคลังและอุปกรณ์สามารถแยกออกได้เป็นกำไรที่ยอมรับแล้วและกำไรซึ่งยังไม่ยอมรับ ดังนี้ :

ของคงคลัง :

$$\text{กำไรที่ยอมรับแล้ว } 300 \times (30-24)^* = 1,800$$

$$\text{กำไรซึ่งยังไม่ยอมรับ } 100 \times (30-24)^* = 600$$

อุปกรณ์ :

$$\text{กำไรที่ยอมรับแล้ว (ค่าเสื่อมราคา 1,600-4,800)} = 1,600$$

$$= \underline{4,400}$$

* ราคาทุนทดแทนของของคงคลัง = 30

ราคาทุนในอภิศซึ่งปรับระดับราคาโดยทั่วไปแล้ว = $20 \times 192/160$

$$= 24$$

ภาคผนวก ข.

ตัวอย่างของการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงราคา

ภาคผนวกนี้แสดงตัวอย่างของแบบฟอร์มที่อาจใช้ในการเปิดเผยข้อมูลตามขอ
เสนอแนะของแสดงการณ ฉบับที่ 28

ตัวอย่างที่ 1 การเปิดเผยข้อมูลสำหรับกิจการผูกขาดและกิจการอื่น

ตาราง ก.

กำไรขาดทุนจากการดำเนินงานปรับสำหรับการเปลี่ยนแปลงราคา (โดยวิธี
กระทบยอด)

ประจำปีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2523

ในค่าเฉลี่ยของเงินปี 2523 (จำนวนล้านบาท)

กำไรจากการดำเนินงานตามที่ปรากฏในงบกำไรขาดทุน		9,000
ปรับเพื่อตีราคาทุนใหม่สำหรับผลจากภาวะเงินเฟ้อโดยทั่วไป		
ต้นทุนสินค้าขาย	(7,384)	
ค่าเสื่อมราคาและมูลค่าเสื่อมสิ้น	(4,130)	(11,514)
ขาดทุนจากการดำเนินงานซึ่งปรับสำหรับภาวะเงินเฟ้อ		
โดยทั่วไปแล้ว		(2,514)
ปรับเพื่อสะท้อนผลตรงระหว่างภาวะเงินเฟ้อโดยทั่วไป		
กับการเปลี่ยนแปลงในราคาเฉพาะอย่าง (ราคาทุนปัจจุบัน)		
ต้นทุนสินค้าขาย	(1,024)	
ค่าเสื่อมราคาและมูลค่าเสื่อมสิ้น	(5,370)	(6,394)
ขาดทุนจากการดำเนินงานซึ่งปรับสำหรับการเปลี่ยนแปลง		
ในราคาเฉพาะอย่างแล้ว		<u>(8,908)</u>

กำไรจากการลดลงในอำนาจซื้อของจำนวนหนี้สินสุทธิ	<u>7,729</u>
การเพิ่มขึ้นในราคาเฉพาะอย่าง (ราคาทุนปัจจุบัน) ของของคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงาน และอุปกรณ์ ที่มีอยู่ระหว่างปี*	24,608
ผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นในระดับราคาโดยทั่วไป	<u>18,959</u>
ส่วนเกินของส่วนที่เพิ่มขึ้นในราคาเฉพาะอย่างหลังจากหักผล กระทบจากการเพิ่มขึ้นในระดับราคาโดยทั่วไป	<u>5,649</u>

*ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2523 ราคาทุนปัจจุบันของของคงคลังเท่ากับ 65,700 บาท และราคาทุนปัจจุบันของทรัพย์สิน โรงงาน และอุปกรณ์ หลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมแล้วเท่ากับ 85,100 บาท

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ข.

งบกำไรขาดทุนจากการดำเนินงานปรับสำหรับการเปลี่ยนแปลงราคา (โดยละเอียด)
ประจำปีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2523
(ในจำนวนพันบาท)

	ตามที่แสดง ในงบ	ปรับสำหรับภาวะ เงินเฟ้อโดยทั่วไป	ปรับสำหรับการเปลี่ยนแปลง ราคาเฉพาะอย่าง (ราคาทุนปัจจุบัน)
ขายสุทธิและรายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ	253,000	253,000	253,000
ต้นทุนสินค้าขาย	197,000	204,384	205,408
ค่าเสื่อมราคาและมูลค่าเสื่อมสิ้น	10,000	14,130	19,500
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น ๆ	20,835	20,835	20,835
ดอกเบี้ยจ่าย	7,165	7,165	7,165
สำรองสำหรับภาษีเงินได้	9,000	9,000	9,000
	<u>244,000</u>	<u>255,514</u>	<u>261,908</u>
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน	<u>9,000</u>	<u>(2,514)</u>	<u>(8,908)</u>
กำไรจากการลดลงในอำนาจซื้อของหนี้สินสุทธิ		<u>7,729</u>	<u>7,729</u>
การเพิ่มขึ้นในราคาเฉพาะอย่าง (ราคาทุนปัจจุบัน) ของ ของคลัง หรือที่ดิน โรงงาน และอุปกรณ์ที่ไว้ระหว่างปี *			24,608
ผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นในระดับราคาโดยทั่วไป			<u>18,959</u>
ส่วนเกินของส่วนที่เพิ่มขึ้นในราคาเฉพาะอย่างหลังจาก หักผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นในระดับราคาโดยทั่วไป			<u>5,649</u>

*ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2523, ราคาทุนปัจจุบันของของคลังเท่ากับ 65,700 บาท และราคาทุนปัจจุบันของทรัพย์สิน โรงงาน และอุปกรณ์
หลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมแล้วเท่ากับ 85,100 บาท

ตาราง ค.

การเปรียบเทียบ 5 ปี ของข้อมูลประกอบทางการเงินบางอย่าง
ปรับสำหรับผลจากการเปลี่ยนแปลงราคา
ในค่าเฉลี่ยของเงินปี 2523 (จำนวนพันบาท)

	ประจำปีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม				
	2519	2520	2521	2522	2523
ขายสุทธิและรายได้จากการดำเนินงานอื่น	265,000	235,000	240,000	237,063	253,000
<u>ข้อมูลในราคาทุนในอดีตซึ่งปรับสำหรับภาวะเงินเฟ้อโดยทั่วไป</u>					
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน				(2,761)	(2,514)
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานกองทุน				(1.91)	(1.68)
สินทรัพย์เมื่อสิ้นปี				55,518	57,733
<u>ข้อมูลในราคาทุนปัจจุบัน</u>					
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน				(4,125)	(8,908)
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานกองทุน				(2.75)	(5.94)
ส่วนเกินของส่วนที่เพิ่มขึ้นในราคาเฉพาะอย่างหลังจากหักผลกระทบจากการเพิ่มขึ้น ในระดับราคาโดยทั่วไป				2,292	5,649
สินทรัพย์สุทธิเมื่อสิ้นปี				79,996	81,466
กำไรจากการลดลงในอำนาจซื้อของจำนวนหนี้สินสุทธิ				7,027	7,729
เงินปันผลกองทุนสามัญ	2.59	2.43	2.26	2.16	2.00
ราคาตลาดกองทุนสามัญเมื่อสิ้นปี	32	31	43	39	35
ดัชนีราคาเบร์โกลโดยเฉลี่ย	170.5	181.5	195.4	205.0	220.9

ตัวอย่างที่ 2 การเปิดเผยข้อมูลสำหรับธนาคาร (ถ้ามีการปรับปรุงแก้ไขเล็กน้อย
ตัวอย่างนี้จะใช้ไปกับสถาบันการออมทรัพย์และใหญ่กว่า)

เนื่องจากธนาคารมักมีข้อบังคับสำหรับจำนวนเงินที่จะลงทุนในอาคาร ที่ดิน และอุปกรณ์ และเพราะว่าธนาคาร ไม่ถือสินค้า จึงมีข้อแตกต่างเพียงเล็กน้อย ระหว่างกำไรจากการดำเนินงานที่รายงานในงบการเงินปกติ และกำไรจากการดำเนินงานซึ่งปรับสำหรับภาวะเงินเฟ้อโดยทั่วไป (เงินคงที่) หรือสำหรับการเปลี่ยนแปลงราคาบางอย่าง (ราคาทุนปัจจุบัน) ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นข้อมูลเกี่ยวกับราคาทุนปัจจุบันอาจไม่จำเป็น
ของแสดง

ในตัวอย่าง รายการดอกเบี้ยรับสุทธิ (หลังจากหักสำรองขาดทุนจากเงินกู้ที่อาจจะเป็น) ได้แสดงไว้แทน ขยายสุทธิและรายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ เนื่องจากจำนวนนี้ใช้กันเป็นปกติสำหรับกิจการธนาคาร คณะกรรมการสนับสนุนการแสดงดังกล่าว อย่างไรก็ตาม การไม่ได้พาดพิงถึงเรื่องนี้ กิจการซึ่งไม่ได้แสดงรายการนี้ในงบการเงินควรแสดงจำนวนดอกเบี้ยรับก่อนหักสำรองขาดทุนจากเงินกู้ที่อาจจะเป็น และรายได้
อื่น ๆ

ทุนเงินสะสมของรัฐบาล และอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งได้มาจากการขาดจำนวนถือ
ไว้ว่าเป็นสินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวแทน อสังหาริมทรัพย์เหล่านั้นจะถือว่าเป็นสินทรัพย์ที่เป็นตัว
เงินถ้ามีไว้ตามข้อผูกมัดในสัญญา ณ ราคาที่กำหนด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธนาคารกอมและทรัสต์ กรุงเทพ
 ข้อมูลการเงินประกอบซึ่งได้ปรับลดกระทบกระเทือนจากการเปลี่ยนแปลงราคา
 สำหรับปีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2523
 (ล้านบาท)

	ตามที่แสดงใน งบการเงิน	ปรับสำหรับภาวะ เงินเฟ้อโดยทั่วไป	ปรับสำหรับการเปลี่ยนแปลง ราคาบางอย่าง (ราคาทุนปัจจุบัน)
ดอกเบี้ยรับสุทธิ (หลังจากหักสำรองขาดทุนจากเงินกู้ที่อาจจะเป็น)	30,000	30,000	30,000
รายได้ก่อน ๆ	10,000	10,000	10,000
รายจ่ายอื่น ๆ	(7,500)	(7,625)	(8,500)
สำรองภาษีเงินได้	(7,000)	(7,000)	(7,000)
กำไรจากหลักทรัพย์ (หลังหักภาษี)	<u>1,000</u>	<u>1,000</u>	<u>1,000</u>
กำไรจากการดำเนินงาน	<u>26,500</u>	<u>26,375</u>	<u>25,500</u>
ขาดทุนในอำนาจซื้อของสินทรัพย์ที่เป็นตัวเงินสุทธิซึ่งมีไว้ในระหว่างปี		<u>4,500</u>	<u>4,500</u>
ส่วนที่เพิ่มขึ้นในราคาทุนปัจจุบันของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ซึ่งมีไว้ระหว่างปี (คิดตามการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าเฉพาะอย่าง)*			5,000
มูลค่าของการเพิ่มขึ้นในระหว่างราคาทั่วไป			<u>4,000</u>
ส่วนที่เพิ่มขึ้นในราคาทุนปัจจุบันของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ซึ่งมีไว้ระหว่างปี (คิดตามการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าเฉพาะอย่าง) หลังจากปรับการเปลี่ยนแปลงในระหว่างราคาทั่วไป			<u>1,000</u>
* ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2523 ราคาทุนปัจจุบันของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ หลังจากหักค่าเสื่อมราคาสะสม 52,500			

ธนาคารกอมและทรัสต์ กรุงเทพฯ
 การเปรียบเทียบประกอบของข้อมูลการเงินบางรายการซึ่งปรับ
 สำหรับผลกระทบกระเทือนจากการเปลี่ยนแปลงราคาตราตราในชวง 5 ปี
 (ราคาเงินเฉลี่ยของปี 2523 ในจำนวนที่บาท ยกเว้นจำนวนที่แสดงคอรุน)

	ปีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม				
	2519	2520	2521	2522	2523
<u>ข้อมูลที่ใช้ราคาทุนในอดีตปรับสำหรับภาวะเงินเฟ้อโดยทั่วไป</u>					
คอรุนเบี้ยรับสุทธิ (หลังจากหักสำรองขาดทุนจากเงินกู้ที่อาจจะเป็น)	25,200	30,130	26,840	29,700	30,000
กำไรก่อนคิดกำไรหรือขาดทุนในหลักทรัพ์				22,425	25,375
กำไรจากการดำเนินงาน				21,425	26,375
คอรุนสามัญ :					
กำไรก่อนคิดกำไรหรือขาดทุนในหลักทรัพ์				2.24	2.54
กำไรจากการดำเนินงาน				2.14	2.64
ขาดทุนในอำนาจซื้อของสินทรัพ์ที่เป็นตัวเงินสุทธซึ่งมีไว้ระหว่างปี				2,750	4,500
สินทรัพ์สุทธิเมื่อต้นปี				220,000	250,000

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

<u>ข้อมูลที่ใช้ราคาทุนปัจจุบัน</u>		
กำไรก่อนคิดกำไรหรือขาดทุนในหลักทรัพย์	21,500	24,500
กำไรจากการค่าเงินงาน	20,500	25,500
คอดทุนสามัญ :		
กำไรก่อนคิดกำไรหรือขาดทุนในหลักทรัพย์	2.15	2.45
กำไรจากการค่าเงินงาน	2.05	2.55
ส่วนที่เพิ่มขึ้นในราคาทุนปัจจุบันของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ซึ่งมีไว้ระหว่างปี (ติดตามการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าเฉพาะอย่าง) หลังจากปรับการ เปลี่ยนแปลงในระกับราคาทั่ว ๆ ไป	700	1,000
สินทรัพย์สุทธิเมื่อสิ้นปี	225,000	255,000

<u>ข้อมูลอื่น ๆ</u>					
เงินปันผลต่อหุ้น	1.12	1.05	.98	1.10	1.00
ราคาตลาดต่อหุ้นเมื่อสิ้นปี	34.30	34.06	28.67	37.40	30.00
ค่าเฉลี่ยของดัชนีราคาผู้บริโภค (โดยประมาณ)	170.50	181.50	195.40	217.00	238.00

หมายเหตุ : ถ้าไม่มีความแตกต่างมากนักระหว่างจำนวนรายได้จากการค่าเงินงาน ซึ่งปรับสำหรับภาวะเงินเฟ้อโดยทั่ว ๆ ไป (เงินคงที่) กับจำนวนซึ่งปรับสำหรับการเปลี่ยนแปลงราคาบางอย่าง (ราคาทุนปัจจุบัน) ข้อมูลซึ่งอยู่ในกรอบอาจไม่จำเป็นต้องแสดง อย่างไรก็ตาม เหตุผลของการไม่แสดงข้อมูลนี้จะคงเปิดเผยในหมายเหตุประกอบ

ภาคผนวก ค.

สิ่งที่เป็นตัวเงินและสิ่งที่ไม่เป็นตัวเงิน

ภาคผนวกนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการตีความย่อหน้าที่ 15 และ 16 สำหรับการจัดประเภทสินทรัพย์และหนี้สินบางอย่างว่าเป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน ตารางข้างล่างนี้แสดงการจัดประเภทของรายการภายใต้สถานการณ์ปกติ การจัดประเภทของรายการบางอย่างอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงถ้าสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมได้เปลี่ยนไป

<u>สินทรัพย์</u>	<u>เป็นตัวเงิน</u>	<u>ไม่เป็นตัวเงิน</u>
เงินสดในมือและเงินฝากกระแสรายวัน	x	
เงินฝากประจำ	x	
เงินตราต่างประเทศในมือและสิทธิเรียกร้องในเงินตราต่างประเทศ *	x	
หลักทรัพย์ :		
หุ้นสามัญ (ซึ่งไม่ลงบัญชีโดย "Equity Method")		x
หุ้นบุริมสิทธิ (แปลงสภาพได้หรือร่วมรับเงินปันผล) (ดูคำอธิบาย)		
สถานการณ์จะเป็นเครื่องชี้ว่าหุ้นนี้เป็นตัวเงินหรือไม่เป็น		
หุ้นบุริมสิทธิ		
เงินสดรับในอนาคตมักจะไม่ถูกกระทบกระเทือนจากการเปลี่ยนแปลงในราคาเฉพาะอย่าง	x	
หุ้นกู้ที่แปลงสภาพได้ (ดูคำอธิบาย)		
ถ้าตลาดมีมูลค่าหลักทรัพย์เสมือนหนึ่งพันธบัตรถือว่าเป็นตัวเงิน ถ้าตลาดมีมูลค่าเสมือนหนึ่งหุ้นถือว่าไม่เป็นตัวเงิน		

	<u>เป็นตัวเงิน</u>	<u>ไม่เป็นตัวเงิน</u>
พันธบัตร (นอกเหนือจากที่แปลงสภาพได้)	x	
ลูกหนี้และตั๋วสัญญาใช้เงิน	x	
หนี้สงสัยจะสูญ	x	
ลูกหนี้จำนอง	x	
ภาระผูกพันของลูกหนี้จำนองมักไม่เกี่ยวข้องกับภาวะเงินเพื่อมีเหตุผลทางภาคปฏิบัติในการจัดประเภทรายการนี้ว่าเป็นตัวเงิน		
ของคงคลังซึ่งใช้ตามขออนุมัติในสัญญา	(ดูคำอธิบาย)	
โดยนัย รายการนี้ถือเป็นสิทธิที่จะได้รับเงินจำนวนหนึ่ง ถ้าเงินสหรับในอนาคตตามสัญญาไม่เปลี่ยนแปลง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในราคาเฉพาะอย่างจึงถือได้ว่าเป็นตัวเงิน (ถ้าสินค้าที่ใช้ตามสัญญาตีราคาตามตลาด ณ วันมอบให้ถือว่าไม่เป็นตัวเงิน)		
ของคงคลัง (อื่น ๆ นอกเหนือจากที่ใช้ตามสัญญา)		x
เงินใหญ่แก่ลูกจ้าง	x	
เบี้ยประกัน ค่าโฆษณา ค่าเช่า และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จ่ายล่วงหน้า	(ดูคำอธิบาย)	
สิทธิในการได้รับบริการในอนาคตถือว่าไม่เป็นตัวเงิน การจ่ายล่วงหน้ายังถือเป็นการวางมัดจำ การจ่ายล่วงหน้าหรือการให้ยืมถือเป็นตัวเงินเนื่องจากการจ่ายล่วงหน้า ไม่ก่อให้เกิดการได้รับบริการในอนาคตแต่เป็นการได้รับเงินชดเชยในจำนวนที่คงที่		
ลูกหนี้ระยะยาว	x	
เงินมัดจำที่เรียกกลับคืนได้	x	

	<u>เป็นตัวเงิน</u>	<u>ไม่เป็นตัวเงิน</u>
เงินที่จ่ายล่วงหน้าให้แก่บริษัทย่อยที่ไม่ได้รวมกิจการ	x	
เงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทอื่นที่ไม่ได้รวมกิจการ		x
บ้านเช่า เงินทุนสะสมหรือเงินกองทุนอื่นที่อยู่ภายใต้การควบคุมของกิจการ		
	(ดูคำอธิบาย)	
ชั้นกับสินทรัพย์ที่อยู่ในเงินกองทุน (ดูหัวข้อหลักทรัพย์)		
ทรัพย์สิน โรงงานและอุปกรณ์		x
ค่าเสื่อมราคาสะสมของทรัพย์สิน โรงงานและอุปกรณ์		x
ราคาเวนคืนกรมธรรม์ประกันชีวิต	x	
ข้อมูลเกี่ยวกับการซื้อ-ส่วนที่จ่ายตามสัญญา-ในราคาคงที่		x
เงินจ่ายล่วงหน้าตามสัญญาซื้อที่กำหนดราคาไว้คงที่ ถือเป็นส่วนหนึ่งของสิทธิของผู้ซื้อในอันที่จะได้รับสินค้าหรือบริการที่ไม่เป็นตัวเงิน ไม่ได้ว่าเป็นสิทธิในการได้รับเงิน		
เงินจ่ายล่วงหน้าแก่ผู้ขาย-ไม่ใช่ตามสัญญาซึ่งกำหนดราคาไว้คงที่	x	
สิทธิในการได้รับเครดิตเป็นเงินจำนวนหนึ่งไม่ใช่สิทธิในการได้รับสินค้าหรือบริการ		
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	x	
หักล้างกับหนี้สินที่เป็นตัวเงินที่คาดว่าจะเกิดขึ้น		
สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า ใบอนุญาตและสูตรการผลิต		x
ค่าความนิยม		x
เบี้ยประกันชีวิตจ่ายล่วงหน้า	x	
ถือเป็นการหักล้างกับสำรองกรมธรรม์ประกันชีวิต		

	<u>เป็นตัวเงิน</u>	<u>ไม่เป็นตัวเงิน</u>
เบี้ยประกันทรัพย์สินและอุบัติเหตุจ่ายล่วงหน้า เกี่ยวข้องกับเบี้ยประกันซึ่งไม่ได้รับ		x
สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนและค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชีอื่น ๆ		x
<u>หนี้สิน</u>		
เจ้าหนี้และตัวเงินจ่าย	x	
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย (เช่น ค่าจ้างแรงงาน เป็นต้น) ค้างจ่าย (ดูคำอธิบาย)	x	
ถ้าย้ายในอัตราค่าแรง ณ วันหยุดพักผ่อน และอัตรา นั้นเปลี่ยนแปลงได้ถือว่าไม่เป็นตัวเงิน		
เงินปันผลค้างจ่าย	x	
ภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายชำระเป็นเงินตราต่างประเทศ ขอผูกมัดในการขาย—ซึ่งส่วนหนึ่งได้รับมาแล้วตามสัญญา ซึ่งกำหนดราคาไว้คงที่	x	
เงินรับล่วงหน้าตามสัญญาซึ่งกำหนดราคาไว้คงที่ถือ เป็นภาระผูกพันของผู้ขายที่จะต้องส่งมอบสินค้า หรือบริการตามสัญญา ไม่ใช่ภาระผูกพันที่จะต้อง จ่ายเงิน		x
เงินรับล่วงหน้าจากลูกค้าซึ่งไม่ใช่ตามสัญญาที่กำหนดราคา ไว้คงที่ เทียบได้กับเป็นเงินกู้จากลูกค้า ไม่ใช่ภาระ ผูกพันที่จะต้องจัดหาสินค้าหรือบริการ	x	
ราคาหุ้นจากขอผูกมัดในการซื้อค้างจ่าย โดยหลักแล้วถือเป็นเจ้าหนี้	x	
รายรับล่วงหน้า		(ดูคำอธิบาย)

เป็นตัวเงินไม่เป็นตัวเงิน

ถ้ามีการ ระบุพื้นที่ที่จะต้องจัดหาสินค้าหรือบริการ ให้ถือ ว่าไม่เป็นตัวเงิน ถ้าเป็นรายรับล่วงหน้าจาก สถาบันออมทรัพย์และกู้ยืมถือว่าเป็นตัวเงิน	
เงินมัดจำจากลูกค้าซึ่งอาจถอนคืนได้	x
พันธบัตรชำระหนี้และหนี้สินระยะยาวอื่น ๆ	x
เบี้ยประกันหรือส่วนลดที่ยังไม่ได้ตัดบัญชีและดอกเบี้ยหุ้นกู้ หรือตัวเงินจ่ายจ่ายล่วงหน้า	x
หุ้นกู้แปลงสภาพได้	x
ถือเป็นการ ระบุพื้นที่ที่จะต้องจ่ายเงินคืนจนกว่าจะได้ แปลงสภาพแล้ว	
เงินบำนาญค้างจ่าย	(ดูคำอธิบาย)
ถ้า เป็นจำนวนคงที่ที่จะต้องจ่าย เข้า เงินทุนถือว่าเป็น เป็นตัวเงินจำนวนอื่น นอกเหนือจากนั้นถือว่าเป็น ไม่เป็นตัวเงิน	
การ ระบุพื้นที่ตามสัญญาประกัน	x
ถือว่าเป็นตัวเงินเพราะว่ากิจการมีพันธะที่จะ จัดหาสินค้าหรือบริการหรือประกันราคาใน อนาคต	
เครดิตภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี*	x
จำนวนเงินสดที่เกี่ยวข้องมักไม่เปลี่ยนแปลงมาก นักจากการ เปลี่ยนแปลงในราคาเฉพาะอย่าง	
เครดิตภาษีการ ลงทุน	x
ถือว่าเป็นตัวเงินเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ที่ไม่ เป็นตัวเงิน	

	<u>เป็นตัวเงิน</u>	<u>ไม่เป็นตัวเงิน</u>
สำรองกรมธรรม์ประกันชีวิต	x	
ส่วนของมูลค่ากรมธรรม์ซึ่งถือเป็นหนี้สิน		
สำรองเพื่อชดเชยจากการประกบทรัพย์สินและอุบัติเหตุ	x	
เบี้ยประกันทรัพย์สินและอุบัติเหตุที่รับล่วงหน้า		x
ถือว่าไม่เป็นตัวเงินเนื่องจากเป็นการระงับหนี้ แก่กิจการในอันที่จะจัดหาสิ่งชดเชยตามกรม ธรรม์		
จำนวนเงินที่จะต้องจ่ายอาจเปลี่ยนแปลงมากถา เกิดการเปลี่ยนแปลงในราคาเฉพาะอย่าง		
เงินฝากของลูกค้าของสถาบันการเงิน	x	

* เมื่อบรรณการนี้อาจถูกจัดอยู่ในประเภทไม่เป็นตัวเงินได้แต่การจ้กว่าเป็นตัวเงิน
จะให้ผลดีกว่าในการทำบัญชีระบบเงินคงที่

** ถ้าเงินลงทุนลงบัญชีโดย Equity Method และถ้าผู้ลงทุนจัดทางการเงินอย่าง
ละเอียดโดยใช้เงินคงที่ งบการเงินของอีกฝ่ายหนึ่งควรจะได้มีการตีค่าใหม่ให้
เป็นเงินคงที่และลงบัญชีโดย Equity Method อย่างไรก็ตาม ถ้าไม่มีการ
เงินที่ตีค่าใหม่นี้ ผู้ลงทุนก็อาจจัดทางการเงินดังกล่าวโดยใช้ข้อมูลในหน่วยเงินในนามซึ่ง
มีอยู่ ทางเลือกที่ง่ายกว่านั้นคือ ผู้ลงทุนซึ่งจัดทางการเงินอย่างละเอียดโดยใช้
เงินคงที่เพียงแต่ถาคายออกในบัญชีเงินลงทุนใหม่ให้เป็นไปตาม Equity Method

ประวัติ

ชื่อ

วุฒิการศึกษา

นางพรรณนิภา พึ่งธรณี

ปริญญาบัณฑิต สาขาทฤษฎีบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยประกาศนียบัตรชั้นสูงทางการสอบบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย